

המשפט בקהיר * סיפור הד"גים הניצולים

העולם הזה

מהומות
בכפר מנדא
*
פאמפני
מגיעה לישראל

בלי מורא -
בלי
משוא פנים

פס' 897 שעה 18
כ"ח כסלו תשנ"א
23.12.1954
מחיר: 300 פרוטא

מיטורה ומים

גון המים בארץ, לא התעלמו מעדינותו של המצב. לא היה זה סוד שיושבי כפר-מנדא אהבו את ארמיתם, ממש כמו כל האכרים האחרים. ככל האכרים האחרים, אשר אדמותיהם עמרו בס' כנתי-הפקעה רצו גם בני כפר מנדא להשיג את הפיצויים הטובים ביותר. ועוד משהו: הם לא רצו לקבל כפיצוי קרקעות נטושים. הנתור נים תחת פיקוחו של האפוטרופוס. לא היה להם כל רצון לרכוש לעצמם אויב' מעברו השני של הגבול.

המצב היה עדין באמת ובתמים. אולם בעיני הגיאולוגים וההידרולוגים היתה הבעיה העיר קרית לא בעיית הדם, אלא בעיית-המים. חוכ' ניות-ההשקאה הגדולות העסיקו אותם עשרים וארבע שעות בימימה, לא הותירו להם פנאי לחישובים אחרים.

על אף כל זאת נערך בכפר מנדא מסע-ה' מולה נרחב. האכרים הוזמנו בזה אחר זה לקר' יה הנצרתית (מוסקובייה), כובדו בקפה חריף ובסגירות-רח'יות, נשאלו איך יהיה ברצונם לקבל פיצויים, כאשר תדרוש הממשלה את האדמה.

אחרים מבני-הכפר ביקשו כסף. אחרים דר' שו קרקע דשנה במקום אחר. היו גם שביקשו עזרי כבשים ועזים. אולם כל אלה היו רק מר' עוט: ז'לקם הגדול של 1700 התושבים סירבו לדון על מכירת אדמותיהם, לא רצו לעזוב את הבקעה: "כאן חיינו, וכאן נמות!"

מודדים מסוג חדש

בינתיים התקדם ביצוע התוכנית של אגם בית-נטופה. הממשלה היתה מעוניינת לשים קץ למשאומתן המיגע ע' הכפרים. אולם כדי לעשות זאת היה עליה לקבוע תחילה את ערכם הכלכלי של נכסי-הכפר.

במהרה הופיעו בכפר מנדא מודדים מסוג חדש. הם לא טיפסו על הרים, אלא עברו מבית לבית, מדור, רשמו טורי ספרות בפנקסיהם השחורים, אחר נעלמו כלעומת שבאו. כאר' בעים בתים ומדור באופן זה — וליבור התר' שבים נתמלאו בחששות כבדים.

הם שמעו כי גם בכפרים אחרים באו פקיד' ממשלה ומדדו את הבתים והחצרות, והם ידעו את ימשמעות-המידדות: בכל אותם כפרים גורשו התושבים מבתיהם בכוח, והבתים פוצצו. זה אירע גם בכפר ברעב, על הגבול הלבנוני.

"במקרה שלנו, לא חשבנו שהכפר יפוצץ", אמר אחד ש'אנאוי בלגמו מן הקפה, "חשבנו שהבתים יימסרו לעולים חדשים, היות ולאחר השלמת האגם רה' חשיבות-הבקעה גדולה מאד."

השבוע געשו הרוחות בכפר הקטן אשר כעמק בית-נטופה. מנועי-מכוניות טירטרו. נשים צרחו. אבנים התנפצו על קובעי-פלדה ואלות ירדו על גולגולות אדם. היה זה קטע חדש בטררגדיה עתיקה: התנגשות המדינה והפרט, זכויות-הכלל מול זכויות-היחיד. טרגדיה זו התחוללה בכל ארץ, עת הפקיעו השלטונות את אדמותיהם של איכרים, המעוררים בקרקע, לצורכי פיתוח. אולם בכפר מנדא נוסף עליה תכונה מחריפה שבעתיים: אי-האמון של הפלאחים הערביים כי מדינת-ישראל תמלא את הבטחותיה כלפי' הם. בני מנדא האמינו כי אם לא ייאחזו בציפורניהם באדמת אכר' תיהם, ינושלו כדיל. כך הפכה ברכת-המים לקללת-הכפר.

עוד בימים קדומים ביותר היתה בקעת בית-נטופה המוריקה המפתח הכלכלי והאיסטרטגי לכל איזור הגליל. הבקעה המשתרעת על שטח של 240 קילומטרים מרובעים והמוקפת הרים גבוהים, אשר מגינים עליה מפני הרוחות, ה' תה מאז ומתמיד מקום מצויין להתישבות: המים היו מרובים. הארמה היתה דשנה.

כיום עובדים בבקעה גיאולוג וארכיאולוג. הם פועלים תוך שיתוף הדוק. הראשון מספר כי בתקופה טרום-היסטורית היתה הבקעה אגם מים גדול. השני מגלה כי בימי הבית הראשון והשני בנו יושבי הגליל בבקעה בריכות-מים ענקיות, אשר הירו את צמאונם והשקו את שדותיהם בתקופות של מצור, או בצורת.

על פסגת הר נישא, מעל לכפר הערבי מנדא, נראים עדיין שרידי המבצר העברי העתיק יו' דפת. מגיני המבצר נכנעו ללגיונות הרומאים, החבושים קיבעי-נחושת רק לאחר שאולו טר' פות המים והדם האחרונות. בשבוע שעבר שבו והופיעו למרגלות אותו הר אנשים חבושים קובעי-פלדה. גם הפעם דהדו בחלל-האוויר זע' קות של כאב ושנאה — וגם הפעם התנהל המאבק מכביב לדם ומים.

השעה היתה שעת-צהריים של יום ה'. אחד מ'אנאוי, בן ה-62, אחד פנכבדי כפר מנדא, ישב בבית האבן שלו, אשר בקצה הכפר ולג' קפה מהביל. לצדו ישבו אשתו ובנו, מוסטטה. שאנאוי שוחרר זה עתה מכלא שפרעם יחד עם 100 מבכרי כפר מנדא.

התסיסה בכפר הקטן התחילה עוד לפני זמן רב, כאשר הגיעו לבקעת בית-נטופה הגיפים הראשונים של תכנון הטיס לישראל. אחדים מן האנשים שבאי ב'גייפס טיפסו על ההרים, הח' זיקו בידיהם מוטות ארוכים. אנשים אחרים עמדו מרחוק, התבוננו במוטות דרך שטיפרות. אחר הגיע למקום ציוד כבד, ואיתו באו אנ' שים נוספים, שטיפסו על ההרים, אספו אבנים בעלות צבעים שונים. בקצה המערבי של הבק' עה הוצב מגדל קידוח, ומכוניתו סאנו יומם ולילה. עתה ידעו יושבי הכפר כי הקיץ הקץ על שלוחתם.

במהרה נודע ליושבי הכפר פשר כל הפעיר לור: אדם מיצ'ק-גוף בא לכפר מנדא, הראה ליושבי מפות ותוכניות, הסביר להם כי ה' בקעה עתידה להפוך לאגם אחד גדול. הוא הס' ביר גם כי כאשר יכסו המים את הכפר, תדאג הממשלה לשיכון התושבים, תקים בשבילים ה' עתק מדוייק של הכפר המקורי — במקום אחר.

כאן חיינו. כאן נסות"

האנשים שישבו במשרדי תח'ל, עסקו בתיכ'

באים לכפר מנדא

נסיגה: שעל

במשך חודשיים לא נראו המודדים באופק. אולם ביום ג' שעבר בשעות הבוקר, שוב הופיעו במקום שני גיפים, והאנשים שיצאו מתוכם התחילו למדוד את הבתים. הגברים נמצאו אותה שעה בשדות, סיפר שאנאוי, אבל: מודדים נעצרו על ידי הנשים, שרגמו אתם באבנים. המודדים והשוטרים שליוו אותם ה'ישו כי כוחות הושבים עדיף, הסתלקו.

הם שבו והופיעו כעבור שעה, לאחר שהגיעה תגבורת משטרתית מחיפה, נצרת וכבריה. אותה שעה כבר היתה כיכר הכפר מלאה אדם. הפעם לא היו שם רק נשים וילדים. מרבית הנאספים היו גברים. הם נאספו מסביב לנואם שניצב על דוכן גבוה, הלהיב את ההמון להתנגד לשוטרים ול- מודדים.

שבועיים לפני כן קיבל כל אחד מן התושבים הורעה שמכתב רשום ממתין לו בדואר. אחדים הלכו וקיבלו את המכתבים. כל מכתב הכיל את אותו הנוסח: "אל תתנגדו למודדים שלנו. אין אנו מתכוונים לגזול את בתים. אנו רק מודדים אותם כדי לקבוע את ערכם, בהתאם לסמך כוונת שניתנו לנו על ידי שר האוצר."

רבים לא הלכו לקבל את המכתבים. הם סרבו לקבל אותם אפילו כאשר בא שליח מיוחד לכפר, החל לחלק אותם מבית לבית. הם קרעו את המעטפות לגורים לעיני השליח. "המכתבים היו חתומים עלייך אדם בשם אורי", טען שאנאוי, "אין אנו מכירים את אורי. הם לא נחתמו עלייך משרד הפיתוח. אין אנו רואים בתה"ל מוסד ממשי."

יללות ושנאות

על כן התנגדו התושבים בכל כוחותיהם. "לא היו לנו כל כוונה ורצון לעורר מהומה", אמר אחד מפקידי תה"ל, "גם המשטרה לא היתה מעוניינת בכך. הכוח העיקרי של השוטרים נשאר מחוץ לכפר. ורק חלק מן השוטרים נכנס לכפר יחד עם המודדים." אולם המון הכפריים כבר היה משולהב וסער ביותר. באחרי הדחף ליללות נשים ושגאות גברים. אחר שרק מטר אבנים באחרי ונחבט בקובציה הפלדה של השוטרים. גם הפעם נאלצה המשטרה לסגת.

אחר באה התקפת הנגד: טנדר משטרי מצוייד במקל פרוץ אל תוך הכפר המורד, ציווה על התושבים להסתגר בבתיהם. מקלע בין הוצב על אחד הגגות ושלח ציור קצר לחללי האוויר. מיד לאחר מכן נכנסו לכפר 20 מכונות משטרה.

הצורך שנורה באחרי היה משכנע יותר משאגות הרמקול. בכפר נשתררה דממת מוות. רוב הגברים חיוו לפקודה, חזרו לבתיהם, חיכו לשוטרים. אחרי מן התושבים לא נכנעו, נמלטו לכרמי הוותיקים, אשר על מדרון ההר. מיד יצאה יחידת משטרה לסרוק את הכרמים. 127 מבני הכפר נעצרו.

הפצועים נעלמו

הידיעה על המאורעות בכפר מגדא פשטה על פני כפרי הגליל במהירות הבזק. היו שסיפרו כי העצורים הועברו לשפרעם ברגל, הוכו מכות רצח בהגיעם לשם. סופר גם כי אחד העצורים נפצע בירייה. אולם כאשר הגיעו עתונאים מקומיים וזרים למקום, וביקשו לראות את הפצועים, לא מצאו אף פצוע אחד. הקומוניסטים הנצחיים התכוונו לארגן הפגנת מתאה, אך התוכנית מתה מוות טבעי: איש לא הופיע. הנצחיים היו למודי נסיון: "למה לנו להתערב בעסקי אחרים?"

העצורים הוחזקו במשטרת שפרעם משך יומיים וחצי. בינתיים המשיכו המודדים בעבודתם, נחקלו רק בהתנגדות פסיבית של התושבים הנותרים. כאשר נסתיימה מלאכת המדידה, שוחררו 100 מן העצורים. 27 נותרו בכלא. הסיבה הרשמית: הם נחשדו בהסתה למהומות.

בסוף השבוע שעבר השתרע כפר מגדא לרגלי ההרים, דומם ורוגע כתמיד. האחירה ששררה בכפר העידה על רתיעה מפני כוח עדיף. אולם לתושבים לא היתה כל כוונה לנטוש את עמדותיהם.

"לא איכפת לנו אם המים יצפו את הארמה שלנו. אנחנו אפילו לא דורשים פיצויים מן הממשלה", אמר סעיד עבאס טאהא, אורחו של שאנאוי, "אנחנו מבקשים רק שהממשלה לא תישב אותנו במקום אחר."

המים באים אל כפר מנדא

הימה הרביעית של ישראל

● הקמת סכר באורך של חצי קילומטר בקצה המערבי של הבקעה. שלב זה כבר נסתיים, והאגם אשר נוצר על ידי הסכר הספיק לקלוט במשך שתי עונות גשמים למעלה מ-8000 מטרים מעוקבים מים. כל המים נשארו במקום, היות והאדמה אינה מאפשרת חיזול.

● הקמת בריכה נסיונית, בעלת קיבול של 15 אלף מטרים מעוקבים, כדי לבדוק את מידת החיזול בדפנות האגם. הקמת הבריכה ובניית הדפנות יימשכו עונה אחת.

● הרחבת הסכר והגבהתו, במטרה להגדיל את קיבול האגם ל-90 מיליון מטרים מעוקבים.

● איסוס דפנות האגם. תהיה זו העבודה הקשה ביותר. העובדים יצטרכו להעזר בכל הנסיון שנרכש בעת הקמת הסכרים השונים בעמק יזרעל ובנגב.

● השלמת בניין הסכר. בסופו של דבר יהיה עובי הסכר 240 מטר וגובהו 44 מטר. כמויות האדמה והאבנים, שיושקעו בבנייתו, יוכלו להספיק לסלילת כביש מעולה מתל אביב ועד קהיר.

● איסוס הצד המזרחי של האגם: בעיות החיזול בצד זה של האגם גדולות בהרבה מאשר במקומות אחרים.

מפעל מים ארצי. הסיית חלק של מימיה הירדן מזרם גשר בנות יעקב לתעלה פתוחה. באורך של 44 ק"מ, שתימת שן אל קצה המזרחי של אגם בית נטופה. מקצהו המערבי של האגם יועברו המים באמצעות צינור ענקי (קוטר של 2.70 מטר) למרחק של 142 קילומטרים, עד לפלוגיה. משם יוזרמו המים לאורך שלוחות צינור קטנות יותר לנקודות שונות בנגב ובמערב.

ביצוע התוכנית יימשך 20 שנה.

עוד בימים הראשונים לקיום מדינת ישראל נצבה לפניה בעיית המים בכל חריפותה ובהירותה: בה בשעה שבגליל העליון זרמו המים מן ההרים, נקו לביצות ממאירות, צמאו השטחים העצומים של הנגב לכל טיפת מים. היה צורך לחקף להזרים מים מצפון הארץ לדרומה.

פרופסור קליי לאודומילק, המומחה העולמי לבעיות המים ושיטות הקרקע, חקר את הבעיה, הציע פתרון מצוי: הקמת אגם אגירה מרכזי גדול, שיהיה קשור עם אגמי אגירה אחרים בצינור ענק. כל אגם כזה יהווה חוליה בשרשרת, אשר תעביר את מימי הירדן לפלוגיה, אשר בנגב.

כאשר נגשה ממשלת ישראל לביצוע התוכנית, גילתה כי קיימים רק שני שטחים מתאימים לכריית האגם המרכזי:

● עמק יבנאל, או

● בקעת בית נטופה.

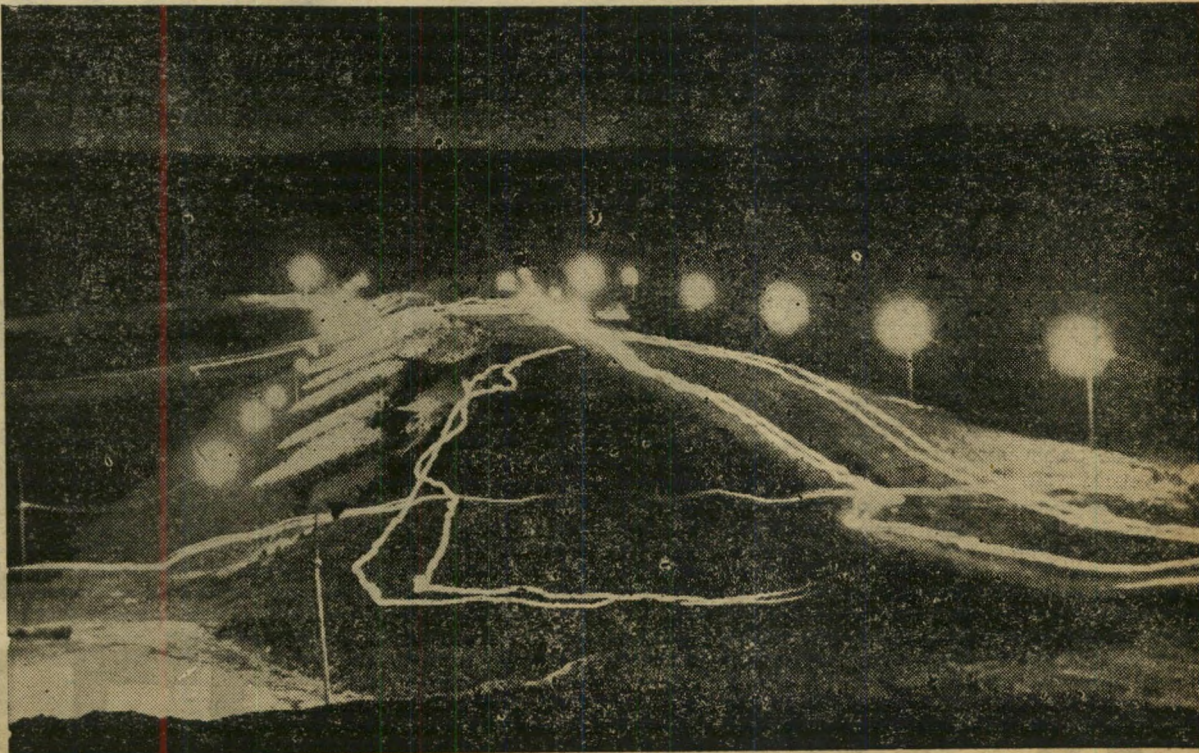
הגיאולוגים והמודדים סרקו את שני השטחים משך חמש שנים תמימות, הגיעו למסקנה כי בקעת בית נטופה הינה המקום האידיאלי להקמת האגם, הן מפני שמימי הירדן יכולים לזרום לתוכה ללא שאיבה והן מבחינה גיאולוגית: הובר כי אדמת הבקעה אינה מאפשרת למים היקרים לחזק.

חברת תכנון המים לישראל, שהינה ממשלתית למחצה, קיבלה את מסקנות החוקרים, הגיעה להחלטה גורלית: בקעת בית נטופה תהיה לאגם האגירה המרכזי בישראל, שישתרע על שטח של 22 אלף דונאם, יכיל 1000 מיליון מטרים מעוקבים של מימי הירדן והגשמים.*

ביצוע התוכנית חזוקה לששה שלבים:

* כמות מים גדולה יותר מזו הנצרכת כיום על ידי המדינה כולה.

אורות בחשכה: העבודה האינטנסיבית בסכר בקעת בית נטופה נמשכת גם בלילה

אחד שעל!

„אך האינכם מבינים שהמים יבואו ויכסו את כל הכפר?“
 „כן, אנחנו מבינים. אבל רק אז נעזוב את המקום. ישאר תמיד כמה מטרים משי פתיהמים. נעזוב רק כאשר יגיעו המים אלינו, לא לפני כן!“
 אחד מאנשי תה"ל משך בכתפיו: „אין אנו רוצים שהם יעזבו את המקום לפני ההצפה. אנו רוצים רק שהם יהיו מוכנים לרגע, בו יתעורר הצורך לישב במקום אחר — אם יתעורר צורך כזה. אבל קשה מאוד להסביר להם את הנושא.“
 ואכן לא היה קל להסביר את הכוונות הטובות לבני כפר מנדא, אפילו בשעה שהכוונות היו טובות באמת: הם פשוט לא יכלו לשכוח את הנסיון המר של כפרים אחרים, שסולקו מאדמותיהם ונושלו לחלוטין. אולם עתה היו התושבים בטוחים כי המצב רציני. עשירי הכפר התחילו להקים בתים חדשים — במעלה ההר. למטה, בבקעה, הוסיפו המקדחים הגדולים לטרוט.

זרועיה חזק: לאחר גמר הפעולה מצטלמים השוטרים ברצון, מחכים לפקודת הקצין לחזור לתחנה קבוצת ערבים עומדת במרחק מן, צופה לעברם. בפעולת כפר מנדא השתתפו למעלה ממאה שוטרים, שבאו לשם ב־20 מכוניות.

לאחר הקרב יושב סעיד עבאס טאהא ליד ביתו, מתענג על קרני השמש החמימות. הוא אינו מאמין בכלל כי אכן קיימת באמת תוכנית להציף את כפרו במים. הוא משוכנע כי הממשלה רוצה למסור את כפר מנדא, — בו הוציא לחמו בזיעת אפו — למתישבים חדשים.

קפה לאורחים מגישים הכפריים אפילו כא' שר מצב רוחם אינו מרוום. מוסטפה רג'ה מכבד בקפה את האורחים שביקרוהו לאחר ש' שוחרר ממעצרו עם אביו, אחד מנכבדי הכפר.

החיים בכפר נמשכו גם לאחר שנעצרו הגברים והועברו למשטרת שפרעס. הנשים עסקו בעבודות היומיומיות הרגילות, הילדים השתדלו למלא כמיטב יכולתם את מקום אבותיהם ואחיהם. הילד הנראה בתמונה זו כשהוא רכוב על הסוס, יוצא למרעה יום־יום עם הצאן.

המערבי (השטח הכהה מימין באמצע). ההרים אשר מסביב ישמשו קירות לאגם המלאכותי הגדול והמים יציפו, במשך הזמן, את כל השטח, כולל כפר־מנדא (לרגלי ההר, שמאל למעלה).

התצלום של בקעת בית־נסופה מקרבת הסכר בפניה הצפונית־מערבית, כשהפנים כלפי ים כינות והגב מופנה לעבר הים התיכון. הבקעה הגדולה עדיין כמעט ריקה ממים, חוץ מחלקה

העם

חנוכה ימית

● לחץ גדול מצד הנציגים הערביים בבון, אשר ארצותיהם מהוות כיום שוקי ענק לייצוא הגרמני המשגשג.

לא עכשו ולא בעתיד. עובדות אלו נודעו גם לציונים הכלליים, עוררו אותם ללחץ על הממשלה לזניח כל התוכניות לקשירת יחסים דיפלומטיים עם גרמניה המערבית. המניעים של הצ"כ היו לא רק אידיאולוגיים, אלא גם מפלגתיים פנימיים: הם ראו בחברת השילומים סוף של סולל-בונה, שאפו להחלישה בכל מחיר. למפא"י לא היתה ברירה: היא לא רצתה להפוך את בעיית השילומים לנקודת-מוקד במלחמת-החירות בינה לבין הצ"כ. יחד עם זה היה ברור לה כי משקלה של גרמניה בזירה הבינלאומית גדל עד כדי כך שהגדר מנים לא יסכימו לכל הסדר למחצה. הממ שלה נכונה לרשימות הצ"כ בשקט, הצליחה לשמור את כניעתה בסוד משך שבועות מספר.

הסוד נתגלה רק השבוע, כאשר הכריז שר הפנים, ישראל רוקח, בכנסת: "אין כל כוונה... ליחסים דיפלומטיים עם גרמניה המערבית... לא עכשו ולא בעתיד..." היה זה ניגוד גמור להכרזותיו הקודמות של שרת כי "אין דיון כרגע בבעיית היחסים עם גרמניה".

הציונים הכלליים היו גאים בנצחונם. אמר אחד מעסקני הצ"כ המרכזיים: "אני יודע אם זהו הישג לאורך ימים, אבל במשך השנים הקרובות אין כל סיכויים שהגל הגרמני יתנופף מעל לבית-הנשיא כירושלים. לעומת זאת היו דיפלומטים ישראלים בטוחים שהגרמנים יקימו את הסכם השילומים בדיקנות גרמניה, כלשונם, מבלי לתת להבא הנחות שלפנים משורת-הדין.

כספים

מאבק בנקאי

כאשר הופעלו המפעלים הישראליים השונים במלוא הקיטור, כדי להוריס את ביכורי הייצוא הישראלי לחוץ-לארץ, נוצר צורך דחוף בבנק למטבע זר, שיממן את הייצוא. הממשלה היתה חסרת-אונים בשם המימון, נשאה את עניה לעזר בנשים כספיים פרטיים. התעשיינים והיצואנים הישראליים, האחים מאיר הבינו את הרמה, הגישו לממשלה תוכנית מושכת: הם יקימו בנק לייצוא, יכסו את כל סכומי המטבע הזר הדרושים ממקורות-חוץ.

התוכנית לא נשאה פרי: ארבעה בנקים גדולים, בתוכם בנק לאומי ישראל, יצאו לקרב נגד הקמת הבנק החדש. הממשלה, שהיתה תלויה בחסדי הבנק הלאומי, נכנעה ללחץ. בעיית מימון היצוא נשארה ללא פתרון.

התחרות חריפה. בחודש שעבר, לא חר שהוקם הבנק הממלכתי (העולם הזה והממשלה השתחררה מתלותה בבנק הלאומי, נחדשו המאמצים לפתרון בעיית מימון הייצוא. הממשלה שבה ורומזה כי הקמת בנק לייצוא תראה בעין יפה, כרמה על ידי כך להתחרות חריפה בין גופים כספיים שונים.

בראש המתחרים עמדה חברת ההשקעות האמריקאית אמפל, הפועלת בשיתוף עם הסתדרות-העובדים. אמפל הציעה להקים בנק בעל הון יסודי של 10 מיליון דולר. הממשלה לא היתה מוכנה ליצור תקדים על-ידי הוצאת רישיון להקמת בנק חדש. אולם החברה האמריקאית-הסתדרותית מצאה פתרון גם לכך: היא תוכל להקים מחלקה מיוחדת למימון-הייצוא במסגרת בנק-הפרו"ר. הקים זה מכבר.

לא פיגרו אחרי אמפל גם האחים מאיר. חלוצי תוכנית הבנק לייצוא הם ניגשו לביצוע התוכנית במרץ רב, הצליחו לפתור את בעיית הרישיון באורח מקורי: הם קנו את בנק הופנונג הציפאי על כל מניותיו, וצידוד, יקימו סניפים בכל ערי-הארץ, יציעו מחדש לממשלה להקים בנק לייצוא.

בינתיים שפגד איגוד משקיעיהו מחוץ לארץ, שפנה גם הוא בבקשה להקים בנק לייצוא, להסתכל במאבק הבנקאי מן הצד, אלא אם כן יודמן גם לו לקנות בנק קיים.

המשק

המרצע והשק

ד"ר יוסף פיקר היה סקיד ממשלתי וותיק ומנוסה. הוא היה עוזרו הנאמן של דב יוסף במשרד האספקה והקיצוב, נתמנה

מאז נשא האדם הקדמון את עינוני אל השחקים, אל השמש, מקור כל עושרו, נוכח בחרדה כי הימים הולכים וקצרים בסתו. הלילה המנצח גדל ובוטע את היום. אולם ביום העשרים ואחד בדצמבר באה הגאולה — השמש חוזרת בה, מנצחת את הלילה. הימים הולכים וגדלים. העולם ניצל. עובדי האלילים קידשו את השבוע הזה, והם הורישו את שמחת-הטבע של נצחון השמש לדתות העליונות. הדת היהודית, בת ארץ-ישראל, קשרה אותה עם חג החנוכה — חג לאומי המנציח את נצחון המכבים. הדת הנוצרית, אף היא בח הארץ, קשרה אותה לאגדה הפשוטה של לידת הרב הצעיר מנצרת, אגדה שכבשה מאות מיליונים מסביב לכדור הארץ.

קילומטרים רטובים. זכרונות חנוכה הם זכרונות יבשתיים — נצחון קבוצות המלחמה-הזוערה של החשמונאים על צבא היבשה היווני. אולם חנוכה תשס"ו עמדה בסיומן המאבק עם הים.

עם שחונך במסורת יבשתית טהורה, דרוש לו זמן להתרגל למחשבה כי עיקר בטחונו, עיקר משנתו, על הים. בניגוד למלחמת המכבים, עלולה מלחמה עתידה למצוא את אחד משדות-הקרב המכריעים שלו על הים — לאורך מאות קילומטרים הרטובים של עורק-האספקה הישראלי, הנתון להתקפה אווירית משדות-התעופה הקרובים של אפריקה הצפונית ולהתקפה ימית מתותחי אניות-המשחתות המצריות, שהן העדיפות, לפי שעה, על כל יחידה ימית ישראלית.

כאשר הופעלו המפעלים הישראליים קשורים עם הים — משפטי-הראווה בקאהיר, שהיה משולב עם המצור הימי המצרי בסור; סיפורי המזעזע של שני דייגים שתעו במרחבי הים וכמעט מצאו בהם את מורב (ראה פרוטוג'יה) והסיפור הטראגי עוד יותר של הילד שקפץ מן הסירה — ולא הגיע אל החוף (ראה להלן).

הים הוא אכזרי. אולם בינתיים הוא השכן הטוב ביותר של ישראל. אכזרי וכוונני כאהובה, ייכנע הוא למגע הגברי של עם שיצא להתבדור.

מדיניות

מהפכה שקטה

"דבר שמושכים אותו ללא קץ, סופו לגוץ", אמר בימים אלה אחד מאנשי הצ"כ המקורבים לממשלה. דבריו היו סיכום קולע למהפכה השקטה שהתחוללה בשבועות האחרונים במשרד-החוץ הישראלי, בכל הנוגע ליחסים עם גרמניה.

עוד לפני חודש היה כמעט ברור שיש ראל תקשור יחסים דיפלומטיים עם מערב גרמניה, לא יאחר מראשית שנת 1956. דיפלומט ישראלי שנכח בקבלת הפנים, שנערכה לקונראד אדנאור בביתו הגניירוקי של דיר נחום גולדמן, אף אמר זאת לקאנצלר הגרמני במלוא-פה. יחד עמו באו ד"ר לומטים ישראלים למחצה, שישבו בקלן, במגע עם שירות-החוץ הגרמני, דנו אתו על קשירות-יחסים מודרגת בין שני המדינות.

אולם בשבועות האחרונים חל קלקול פת-אומי במנגנון ההתקרבות הישראלי-גרמני: הגרמנים סירבו להגדיל את רשימת סחורות-השילומים לשנה הנוכחית, טענו כי הם יודקו לכסף רב כדי להקים את הצבא הגרמני מחדש. הם דחו את כל הבקשות הישראליות למתן אשראי, עשו קושיים גדולים בהזמנת סחורות-שילומים מסוימות. מנהלי חברת-השילומים, ד"ר פליכס שניצר והלל דן היו משוכנעים כי העיכובים בביצוע הסכמי-השילומים נבעו אך ורק מלחץ גרמני להחשת יצירת הקשרים דיפלומטיים. דעתם היתה אחת: כי צויה-הסכם יתקדם במלוא הקיטור ברגע בו ישבו נציגים גרמנים כירושלים ונציגים ישראלים בבון.

לעומת זאת העבירו אירגונים יהודיים בינלאומיים לממשלת ישראל אינפורמציה מגור גת לגמרי, לדברי אירגונים אלה חלו העיכובים בביצוע הסכם לא מחוסר קשרים דיפלומטיים, אלא מכמה סיבות אחרות: האנטישמיות שגברה לאחרונה בגרמניה, כתוצאה מהתחזקות המפלגות הניא-נאציות.

תעמולה גוברת והולכת של מרבית מפלגות האופוזיציה נגד השילומים לישראל.

אם תצליח ישראל לקשור יחסים דיפלומטיים עם סין העממית, תקשור גם הודו יחסים עם ישראל. בין הסיבות שמנעו בעד מממשלת נירודלי מקשור יחסים הזקים עם ישראל היתה גם העובדה שהמדינות הישראליות היתה פרו-מערבית מדי. היחסים עם סין העממית ידאו בעיני היהודים כנסיון לשנות מדיניות זו.

ממשלת ארצות-הברית לא תשנה את מדיניותה לגבי ישראל. למרות הלחץ החזק המופעל עליה על-ידי הנהגת המפלגה הרפובליקאית, החוששת כי הקו המדיני הנוכחי ישפיע לרעת המפלגה בבחירות לנשיאות, בשנת 1956. אולם יש יסוד להניח כי שר-החוץ האמריקאי, פוסטר דאלס, יבקר בישראל כשנה לפני הבחירות, יבטיח הבטחות מרגיעות, במגמה להחליש את שיתוף הפעולה הציוני-דמוקרטי בבחירות לנשיאות.

נציגים ישראלים רשמיים כארצות-הברית ייזהרו בעתיד שלא להתערב בתעמולת-הבחירות שם, לאחר שנוף משרד-החוץ האמריקאי באנשי השגרירות הישראלית על התערבותו של פקיד ישראלי בבחירות למשרת מושל מדינת ניו-יורק. האמריקאים לא נקטו כל פעולה ממשית נגד האיש רק מפני שהוא לא היה דיפלומט. אלא פקיד של גוף ישראלי רשמי.

אל תצפה לבואה המהיר של אניה גרמנית לארץ. אנית-הפרי מרגמון, שהיתה בדרכה לארץ, הוטסה לא מפני שלא התאימה לתפקידה (כפי טענה הממשלה) אלא מפני שנתברר ששורות התמרמרות רבה בחוגי הימאים נגד גרמניה, בגלל תקרית שקרתה לימאי ישראלי שנאסר במל גרמני אחרי שהתקוטט עם גרמנים שנידפו את היהודים. יש להניח כי הממשלה תפריח כמה פעמים שמועות על בוא אניות גרמניות, כדי להרגיל את דעת הקהל לרעיון כי הדגל הגרמני יתנופף מול חוף הארץ.

אולם אין ספק כי אניות גרמניות יגיעו בסופו של דבר לנמל תל-אביב. דבר שהוטס עליו בחוגי השילומים. ישראל לא תעז להפר סעיף זה, מחשש פן תספיק לגרמניה עליה מצוינת להפדת ההסכם מצרחה.

בבחירות הבאות לכנסת יצביעו רק 75% מכלל בעלי זכות-הבחירה, לעומת 83% שהצביעו בבחירות הקודמות. אם יתאמתו השערותיהם של עסקני המפלגות השונות, עסקנים אלה טוענים כי בוזורים רבים אינם מוכנים להשתתף בבחירות הבאות, היות ואין כל מפלגה, אשר בעדה הם מוכנים לצביע.

היחסים בין המלגים השונים של מפא"י ישתפרו בזמן הקרוב ביותר, לאחר שהשביעה הקמת מוסדות הבחירות את רצונן של כל סיעות המפלגה, כולל התנועה הקיבוצית. כל הגורמים, כולל ב"י, יתחייבו שלא להניח לחילוקי הדעות הפנימיים במפא"י להשהות את ההכנות לבחירות.

ייתכן כי המכון הישראלי למחקר חברתי שימושי יתבקש על ידי אחת המפלגות לחקור מה הם הדברים המעניינים ביותר את הציבור הישראלי. בין השאר תרצה מפלגה זו לדעת מה עומד במקום הראשון מבחינת ההתעניינות: ענייני כלכלה, בטחון, או מדיניות-חוץ. המחקר יעלה כמה רבבות לירות.

תקופת-הזוהר של מוניות השירות כתל-אביב קרובה לסיומה: עיריית תל-אביב התחילה בביצוע החלטות וועדת-התחבורה שלה, תסמן תחנות למוניות השירות, בצורה שלא תאפשר להן כל קיום.

מחירי-המכוניות בארץ יורדו במידה ניכרת, לאחר שיוקמו שני מפעלים נוספים להרכבת מכוניות, יוחל בהכנות להקמת מפעל שלישי: אפשרויות הייצוא לא יספקו עבודה לכל המפעלים, יכריחו אותם להפנות חלק מן התוצרת לשוק המקומי. מעריכים כי המכוניות היקרות יוזלו ב-1000 ל"י.

ייתכן כי הסתדרות-העובדים תשתף פעולה עם בעדי-הון פרטיים בהקמת המפעל הישראלי הראשון לייצור מכוניות בתיבה. החברה החדשה לא תהיה מוכנה להסתכן בהתחרות עם חברות-חוץ, תנסה לקבל מראש הזמנות מן הצבא, הממשלה ויצרכים גאולים אחרים.

משכורות עובדי-המדינה יועלו במידה ניכרת, אך רבים מן העובדים יפוטרו לאחר העלאת פרוץ-העבודה וייעודה, אם תקבל נציבות שירות-המדינה את הצעת שרי-הצ"כ בעניין זה. בינתיים שורת בנציבות הדיעה כי ההצעה ניתנת לביצוע רק לגבי כמה מחלקות ממשלתיות, לא לגבי כל משרדי-הממשלה.

האיש העולה בהסתדרות הוא אהרן בקר. ראש המחלקה לאיגוד המקצועי. בקר, ולא מרדכי נמיר, המזכיר החולה של הסתדרות העובדים, הוא האיש שגילה את שלטונו על מועצות הפועלים, כשהעביר בהן את ההחלטה על הקפאת השכר.

הסוס עזל לחזור לשרה-הקרב. מומחים אמריקאיים הגיעו למסקנה כי הסוסים והפרדות, שאינם קשורים לכבישים ואינם זקוקים לחומרי-דלק, ימלאו תפקיד חשוב באזורים שהופצצו על ידי פצצות אטומיות. לכן ביטלו את דרישתם לחיסול שתי דיבילות-חיל-פרשיות תורכיות, ואף הסכימו להקמת דיביות רכובה יוונית.

הפסדי יומון מפא"י, הדרור, הגיעו למאות לירות ליום. מחכיות מפא"י החליטה לכן להפסיק את הופעתו בהקדם האפשרי — שבוע או שבועיים לאחר הבחירות לכנסת השלישית.

אם אתה מתעניין בתולדות חייהם של אישים יהודיים, תשמח לשמוע על פרסומו הקרוב של רומן אודות היהודי וולטר ראטנאו, שר החוץ הגרמני-הלאומני בראשית שנות העשרים, שנרצח על-ידי נאצים. מחבר הרומן, יוחנן סברסקי, הידוע בספריו על אישים יהודיים כאוראל אקוסטא ומרדכי עמנואל נוח, האיש שרצה להקים מדינה יהודית בניו-יורק.

מאחורי הפרוטוקול של קהיר

עשרה גברים וצעירה אחת ישבו בתא המסורג של אולם בית המשפט הצבאי בקהיר. ההאשמות נגדם נשמעו משונות, שייכות יותר לפוליטון של ילדים מאשר לעניין של חיים ומוות. אך לממשלת מצרים לא היה איכפת. היא התעלמה מהתנצחויות ישראל ואיומי ח-כיה, מהתערבות משלחות זרות ומאלפי מברקים: המשפט היה דרוש לה לצרכים פנימיים.

שורת הפניגורים והקהל באולם בית המשפט
— מ'91

השלישית פרצה בכיסו של צעיר יהודי, שעה שעמד להכנס לקולנוע ריו. במרכז האירופי של אלכסנדריה הסמל חסן עתאד, שתפקידו המיוחד היה לעמוד בפתח הקולנוע ולשמור פן ינסה מישהו להגניב פצצות פנימה, אך לעזרת הבחור האומלל, עוד להעבירו אבמבולנס לבית החולים. תוך כדי כך, נפל מכיסו החרון של הצעיר נרתיק של משקפיים.

הנרתיק, בתוספת כמה גרמים של חומר תבערה, הבהירו מיד לבולשת כי בין פיליפ והגנאים והדליקות המסתוריות קשר הדוק. היא עצרה אותו לחקירה.

סתם ככה...

מאותו רגע ועד הופעת ה-11 בבית המשפט, התנהל הכל לפי כללי הסיפור הבלשי הקלאסי. קשה היה להבין כיצד יכול היה כל זה להיות אמיתי. בביתו של נתנון גילו הבלשים מעבדה לצילומים, מעט חומר נפץ ותמונות של ידידי העצור. הם הכירו מיד אחד הידידים: ויקטור לוי, סטודנט להנדסה חשמלית ומתוך.

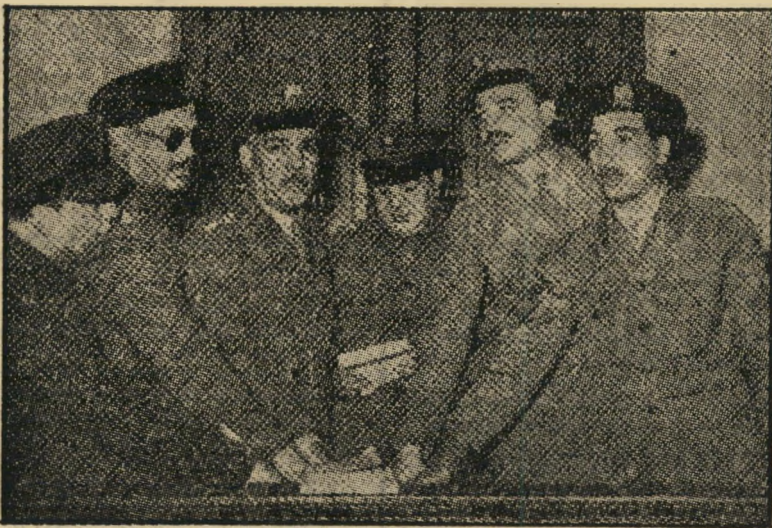
לוי נעצר, הובא לחקירה, הודה כי — יחד עם נתנון — ביצע את שורת ההצאות. "מדוע?" שאלו החוקרים. מפני שהאמן, כאורח מצרי נאמן, כי אמריקה פועלת נגד האינטרסים של מצרים. "למה, אכן, הבער?" תם גם את משרד-הדואר? המשיכו החוקרים לשאול. "סתם ככה", היתה, לדברי החובע, תשובתו של לוי, "לשם התמחות". נתנון ולוי הודו כי היה להם שותף שלישי: רוברט דאסא, פקיד בן 21. דאסא נעצר אף הוא, מסר שמות נוספים. תוך ימים אחדים, הגיע מספר העצורים לכמה עשרות. הם רוכזו בקהיר, הטיפול בהם הועבר לידי שירותי-הבטחון, שלא היססו להשתמש בכל צורות הלחץ. אחת העצורות, ויקטורין גינני, ניסתה להתאבד: עצור שני קפץ מחלון בשעת חקירה. אך לקהל הרחב לא נודע הרבה.

11 יהודים שימושיים

לא היה זה מקרה שהמשפט התחיל דווקא במועד שהתחיל. לפני כן, ניקר במחשבה הציבורית המצרים רק נושא אחד: תליית מנהיגי האחים המוסלמים. גם בעולם המוסלמי סערו הרוחות נגד מעשיהם של ראשי ההפיכה המצרית; לגמאל עבד אל-נאסר ושות' היה דרוש נושא חדש להסית את דעת ההמונים. הם בחרו ב-11 "המרגלים". המשפט התמשך בעצלתיים חדגוניים. יחד אתו נמשכו המשפטים נגד מנהיגי האחים המוסלמים יותר. בעיני רוב האזרחים המצריים, היו שני המשפטים נעדרים מתן ועיין. אולם המשטר עצמו ישב על חבית חומר נפץ: כל רגע עלול היה לקרות משהו, שיצריך תגובה מהירה ואכזרית מצד קציני ההפיכה. במקרה זה, יהיו זקוקים לנאש צדדי, שלהיב ויעסיק את דעת הקהל. היו כל הסיכויים כי פסקדין חמור ואכזרי נגד 11 היהודים עלול להראות לקצינים כאמצעי מצויין לצורך זה.

כבאי מאכנסנדריה מעיר עז תבערה בקדנזע
— לויטור

השופטים נשבעים לפני התחלת המשפט
— לויטורין

נגרמה עלידי אותו חומר ש"צית את תיבות הדואר באלכסנדריה. הבולשת שוב רשמה את הדבר וחיכתה. שוב פעלה ה"כנופיה": הפעם — בלשכת המודיעין האמריקאית באלכסנדריה. לאחר כיבוי הדליקה, גילו החוקרים את גורם התבערה: נרתיק של משקפיים, אשר בו הונח חומר כימי מיוחד. שתי הדליקות הבאות ארעו באולמות קולנוע אלכסנדריניים, לאחר צאת הקהל.

היה הנחת חומר תבערה בארגוני-דואר במשרד-הדואר הראשי של אלכסנדריה. שלושה ארגונים נשרפו, אחד העובדים נכחה בו רוע. "אנחנו לא ידענו עדיין שזה מעשה של מרגלים", קבע העד, קצין בולשת אלכסנדרוני, "אבל רשמנו את הדבר וחכינו". הם לא חיכו הרבה. כעבור כמה שבועות, פרצה דליקה במשרד לשכת-המודיעין של השגרירות האמריקאית בקהיר. התבערה

לעומת משפטם של האחים המוסלמים (העולם הזה 896) היה משפט 13 הנאשמים בריגול למען ישראל עניין משני, כמעט צנוע. בעוד שעל דוכן השופטים במשפט הראשון ישבו חברי מועצת ההפיכה, היו שופטי 11 היהודים קציני-צבא רגילים. אמנם, הקדישה העתונות המצרית את כותרותיה הראשיות לתיאור המאורע — אך ליום אחד בלבד. יומיים לאחר פתיחתו, לא זכה המשפט אלא למקום המוקדש בדרך כלל לסיפורים סנסציוניים רגילים.

העתונות הזכירה כי היה זה המקרה השני שבו עמדו נאשמים ציוניים בפני בית משפט מצרי, לתת דין על מעשים מחתרתיים בלתי-חוקיים שביצעו על אדמת מצרים. בפעם הראשונה היו אלה שני אנשי לחי"א אליהו בית-צורי ואליהו חכים (העולם הזה 891) שרצחו את הנציג הבריטי לורד מוין. הפעם, התרעמו כותבי המאמרים, התנכלו הצינונים למצרים עצמה.

בכתב האשמה נאמר: אברהם דר, קצין שירות הריגול של צבא ישראל שנשלח במיוחד למצרים, כונן כנופיה של 12 יהודים מקומיים שמטרתה היתה להעביר סודות צבאיים, כלכליים ומדיניים ממצרים לישראל, כדי לאפשר לישראל לחקוק את מצרים ולחזור לחוכה.

חברי הכנופיה, לדברי האשמה, הקימו בתי מלאכה לייצור חומר נפץ, הניחו פצצות תבערה במקומות ציבוריים וכן התקשרו עם אויבי מצרים.

איבת הצינונות

"משפטם של נאשמים אלה", הכריז התור בע סכרי עבד אל-נביא, בעל ההופעה הקפי דנית וחבוש טרבוש אדום לראשו, "הוא משפטה של הצינונות... הצינונות קמה על יסוד האיבה לערבים. תחילה תקפה את פולטין; אחר כך קבעה כקו מדיניותה כל דבר העלול לגרום נזק לערבים. מצרים — לב העולם הערבי — היתה למטרה ראשונה של האיבה הצינונית".

משך שעותיים נאם התובע. הוא צייר תמונה מפורטת של הקבוצה, פעולותיה, הקשר שלה עם ישראל דרך "משרד ראשי" בפאריס, שלבי החקירה, ידווי הנאשמים. לאמנות דבריו, הודיע, יש לו 25 עדים שישפכו אור על אחת הפרשות האפלות ביותר בתולדות המשפט המצרי, יפקחו את עיני האזרחים על פעולות הריגול, אשר איש מהם לא שמ לב עד כה.

יושב ראש בית המשפט, במדי אמירלאי (אלוף) של חיל-הרגלים, נתן את הפקודה, העדים החלו מופיעים. סיפוריהם היו כמעט זהים. אחרי הופעת העד החמישי, כבר לא היה להם מה להודש. אולם הם המשיכו להופיע, להוסיף פרטים ופרטיות-פרטים על מעשיהם של סוכני ישראל.

הכיס בוער

המביצע הראשון של המחתרת הצינית

• שנים ברחו, לדברי המצרים, לישראל.

בשעה שאשכול הבטיח מעל במת הכנסת כי האיגודים יעלה במשך השנה ב-12 נקודות, לכל היותר.

המצב לא הביא את שר-האוצר לידי יאוש. עוד נותרו לו שלושה חודשים עד סוף השנה, בהם יוכל לנסות ולהוריד את האיגודים דכס המהמדר. אמנם הוא לא היה מסוגל לצאת על מחלקת-הסטטיסטיקה לחשב את יוקר-המחיה לפי רצונו. אולם הוא הקציב סכומי-כסף ניכרים כסובסידיות לבגנות, שעזרת ירוקה וכרובית, הצליח להוריד את

רות. המשקפים הכלכליים היו משוכנעים כי הגבלות אלו יאלצו את החברות להתחלל גם בלי צו מגבוה.

החרושה לא נשמעה

חודש ספטמבר 1954 מצא את שר-האוצר, לוי אשכול, במצב בלתי נעים: נתגלה כי איגודים יוקר-המחיה עלה במשך תשעת החודשים של השנה ב-15 נקודות, בה

• מ'212 נקודות ל-227 נקודות.

כי הוא היה עסוק משך חודשים רבים במחקר מעמיק על פעילות חברות הסקריפ בארץ. מסקנות המחקר: מרבית תעודות השי וחבילות-המזון הן הברחות. יש לחסל את חברות הסקריפ השונות במהירות האפשרית, להקים במקומן חברה אחת, שתהיה נחונה לפיקוח ממשלתי חמור.

השבוע היה ברור כי הממשלה קיבלה את מסקנותיו של פיקר: טבעת המצור על 27 חברות הסקריפ הפועלות בארץ נתהדקה על ידי כמה וכמה הגבלות המור

בסופו של דבר למנהל-המשרד, על אפס ועל חתם של הפקידים, שהיו גבוהים ממנו בדרגה. אולם המינוי בא במאורח: במהרה נולדה הקואליציה. משרד המסחר והתעשייה עבר לידי ברנשטיין. דב יוסף נתמנה לתפקיד שר הפיתוח. ד"ר פיקר פרש ממשרתו, נתמנה לתפקיד סגן מנכ"ר הממשלה ומרכז חודת השרים הכלכליים, נעלם מאופק הפעילות הממשלתית.

רק בשבוע שעבר שב המרצע הקרוי פיקר ויצא מתוך השק הממשלתי: התברר

במדינה

התקרית היחידה: מעצרו של נער מאה שערים בן 15, שהכין פעולת-נזק במכוניות מחללות-השבת בצורה מקורית ביותר. שעה שהבריו המעטים זעקו "שאבטס!" דפדף הוא בספר תנ"ך רבידפים, קיפל מדי פעם את הדף, שמספרו היה זהה עם מספר המכור. ניות האחרונה שחלפה ברחוב הירושלמי השובת.

צבא

הכטחה בטחונות

בשבוע בו הודיע מנהל משרד-הבטחון, שמעון פרס, על כלי הנשק החדשים שיוגו הגו צה"ל — סופרבוזקה ורניס (רובה) רמון-נגד-טנקים, הודיעו עתוני גרמניה כי משרד הבטחון שלהם הצליח למנוע הנהגת כלי-נשק לא כל כך חדשים בצבא המערבי הגרמני העתידי.

דר שפיגל (הראי), שבועון-חדשות לאור מני היוצא בהמבורג, לא דסתפק בהודעה זו, גילה גם, במפורט, את סוגי הנשק, בו רצו ארצות-הברית לצייד את הגרמנים. היו אלה כלים שהיו, כפי שהתבטא פעם ראש מחלקת התכנון של המסכ"ל האמריקאי "סכנה לכל חיל, שיאלץ להלחם נגד איב המזויין בנשק חדש".

הכלים, שאת קבלתם הצליחו הגרמנים לדחות:

- מטוסי ס"ס 80 ופ"84,
- טנקי שרמן ופרשינג מיושנים,
- מקלעים בינונים בעלי קירור מים,
- תותחים נגד-מטוסים בעלי קוטר של 5,7 סנטימטרים.

אך גם בגילוי זה לא הסתפק דר שפיגל, הוא ידע מה שלא ידע מסכ"ל צה"ל. הודיע דר שפיגל: הנשק הנחות אמנם לא יימסר לגרמנים, יועבר, במקום זה, חינפ"אין כסף לצבאות מצרים, עיראק, סיאם, הפיליפינים וישראל.

פרשת קסטנר

מתי רגעו המשרבות

פסקי-דין במשפט היועץ המשפטי נ. מלי כיאל גרינולד, ייתנו תוך חודש ימים. יהיה

קציני-משטרה מבקש נטורי-קרתא רשוב לביתו

אפילו נוכח חנויות מרפא-ירגליים, ארנקים, בגדי-גברים ואביזרי-חשמל

אשר יהיה, הוא לא ישכך את סערת ההיכוח הציבורי שקמה עם הדין בפרישת קסטנר. שי היכה גלים, ההולכים ומתפשטים עדיין.

האחרון בהם נגע במשרפות אושוויץ, בו היפסקה, כניכול, ההשמדה ההמונית תחת לחץ-עקיפין של ד"ר רודולף קסטנר. סיכמו השבוע ניצולי אושוויץ ומחנה בירקנאו ה' סמוך: אם כי משלוחי יהודים לאושוויץ הת' קיימו כמעט עד לתאריך פינויו מפני הרור' סים (17 לינואר 1945) הרי פסקו אי-רבות ארבעה כשבני אושוויץ פלטו להבות-אש ותמית-עשן כבר בראשון לנובמבר 1944, ייתכן מאד לפי פקודתו של מפקד ההשמדה הינריי הימלר.

יתר-עליכן: כמה אלפי יהודי גיסו טרוני-שטאט, שהובאו לאושוויץ במחצית נובמבר, נהנו מיחס מיוחד, זמני, חסר כל תקדים: המשפחות לא הופרדו והושארו להם כל חפ' ציהם האישיים.

יחס זה לא ארך זמן ממושך: כשיצא שרי-די אושוויץ למצעד המוות עם נסיגת הגרמנים מפני הרוסים המתקרבים, רצחו הגרמנים בדרך את כל המפגרים והכושלים, שהצטרפו

האינדקס באופן מלאכותי ב-4 נקודות בחר דש נובמבר, התכונן לבשר על כך בתרועת-ניצחון.

התרועה לא נשמעה: בסיכום שנערך השבוע התברר שמאמצי של אשכול היו לש. א. הסתדרות העובדים, שהיתה מוכרחה לפצות את העובדים על הקפאת שכרם בהסכמי-העבודה לשנת 1955, הבטיחה להם להגדיל את תוספת-היוקר, ורשה מן האוצר להכליל באינדקס גם את התיקרות שגר-הדירה, החל מחודש אפריל השנה.

שר-האוצר היה נאלץ להיכנע. הכללת התיקרות שכר-הדירה העלתה את האינדקס ב-5 נקודות, במקום 4 הנקודות, שהוררו על ידי הסובסידיות. ההבטחה שניתנה בכנסת לא נתקיימה: עליית אינדקס יוקר המחיה הסתכמה השנה ב-16 נקודות.

ירושלים

מבצע, בבקשה!

השבוע, בשבת שלפני חנוכה, החליטו לוחמי מאה-שערים ללכת בדרכי המכבים, לנקוט במבצעים טקטיים. המסכ"ל של נ' טורי-קרתא יום התקפת-מצח למען השבת, נקט בתכסיס מצויין: בכריות ובהכריות מעל דוכני בתי הכנסיות בישר לקהל המאמינים על עריכת תפילת מוסף הפגנחית, במרכזה של ירושלים, ליד בניין העמודים ברחוב יפו.

הנחתם של אלופי החרדים כי איש לא יהיו למרע בעד יהודים מלערוך תפילת מוסף-שלישבת ברחובה הראשי של העיר הקדושה, ויהיה זה אפילו נוכח חנויות מרפא-ירגליים, ארנקים, בגדי הגברים, הפרחים ו' אביזרי החשמל של בניין העמודים.

אך מפקח מחוזי לוי אברהמי, מפקד משטרת ירושלים, עדיין זכר מאד את תלמו' דו משולחן-החול. ברגע שנודעו לו ההכ' נות על ההתקפה היוזמה של גדודי בלוי פתח הוא בהתקפת-נגד חפוזה: קציניו ו' שוטריו יצאו למאה שערים, עצרו, למעצרי מניעה של 48 שעות (מיום ששי בבוקר עד ליום ראשון בבוקר) את כל מכה נטורי-קרתא, ממפקדי מחלקת זועקי "שאבטס!" עד לאחרון סמלי כיתות משליכי האבנים במכוניות-מחללות-השבת.

כל פרוסת לחם - עוגת שוקולדה

שוקולדה למריחה-ליבר אהובה על כלם. אין כמוה לארוחות בוקר וערב ולכרי-כים לבית-ספר ולעבודה. קנו עוד היום להנאת כל בני-המשפחה ולקבלות אור-חים — קלה למריחה על עוגות וכל דברי אפיה.

שוקולדה למריחה-ליבר
המרח המזין והטעים

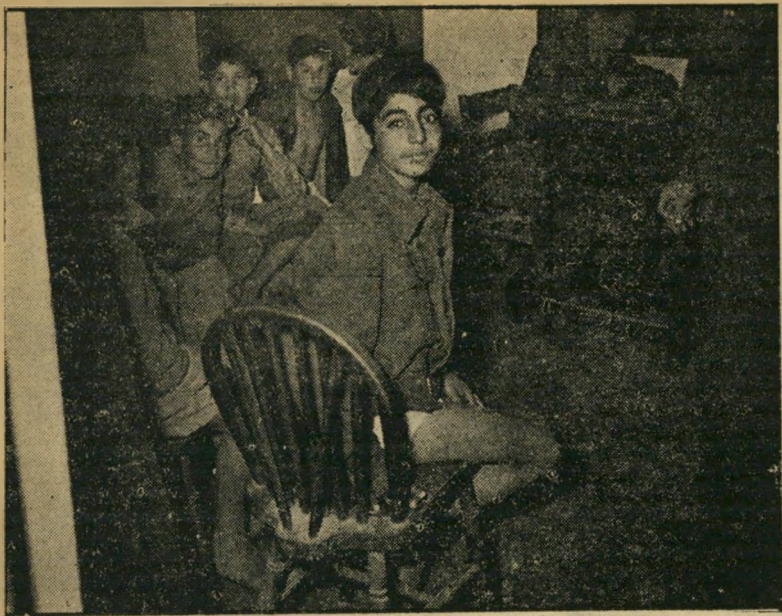
אלן נאמן רק סיגריות

נאמן

בחירת העם

הידועות באיכותן המשובחת!

יעקב עיש וחבריו במשרד הנמל

— או פחד ?

“אני שוחה אל שלמה.” עמרם צעק שהוא מוכרח ללכת להביא עזרה. סיפר יעקב עיש שחור-העיניים, “הוא היה שחיין טוב. הוא קפץ לתוך המים, אחר חזר ועלה לסירה. הוא היה מפוחד. הוא קפץ הימה שנית — ושוב חזר. אחר כך הוא אמר: לחיים, או למות — אני שוחה אל שלמה, להביא עזרה!” הוא שב וקפץ לתוך הגלים. ראינו את הראש שלו על-פני המים. הוא צעק משהו — ונעלם.

שלמה ראה את הסירה הקטנה מסלסלה על-פני הגלים. הוא מיהר לעכו, הזעיק את המשטרה ואת חיל-הים, שכר סירה. מנוע קטנה, הצטרף אל המצילים. אותה שעה כבר נמצאו הנערים במרחק רב מן החוף. כאשר הגיע שלמה אליהם, ראה אותם מועברים אל סירה-טורפדו צבאית, שהקדימה אותו. עמרם נעלם: הים בלע אותו.

שדירות-עמרם. השבוע, ביום א, שב הים ופלט את טרפו: גופתו של עמרם נמצאה על שפת-הים, בקרבת נהריה. המשי-טרה הזעיקה את שלמה, שזיהה את חניכו לפי בגדיו.

רק אז הבינו חניכי כפר-הנוער את גשר ארע ואת אשר היה עלול לקרות. הנערים היו מפוחדים. ילדים בני כל הגילים ציינו ציורים על אותו נושא: סירה טובעת ותשע דמויות-אדם בתוכה. כולם דיברו על עמרם: האם הוא קפץ המימה מתוך גבורה, אי מתוך פחד? אחרים מן הילדים הציעו לכרות קבר, לקבור בו את בגדי-עמרם, להציב עליו מצבה. לשלמה היתה הצעה טובה יותר: שדירת-האקאליפטוסים החד-שה להכפר תיקרא בשם שדירות-עמרם. הנערים הסכימו.

ים

חגישה שלדים סדוקים

כאשר נצלו יצחק אריאל ומשה נדיר מעל שדירות-הדיג, עליו כילו 76 שעות רצופות (ראה רפורטזיה), נשמו אורח-ישראל לרווחה: דומה היה כי אחת העלילות המרתקות ביותר של השנה הסתיימה בהפי-אנר. אולם מיד שבה הנשימה ונעצרה: החקירות הראשונות בנסיבות המקרה גילו כי סיכלם של נדיר ואריאל היה תוצאה ישירה מחוסר-היעילות השורר במשרד-הממשלה.

בתחילתה היתה זו פרשה ישראלית טי-פוטית. הדייגים הישראליים דרשו ציוד. משרד-החקלאות החליט להיענות לדרישה, הזמין חמש סירות-דיג במספנות מורגן באנגליה, למרות זעקות-החמס של שלוש המספנות הישראליות, שטענו כי אפשר לבנות את הסירות בארץ.

שלוש שליחים של משרד-החקלאות יצאו לאנגליה, גילו להפתעתם, לאחר שבילו במ-קום חודשים מספר, כי מספנות מורגן פש-טה את הרגל. אף על פי כן הצליח משרד-החקלאות להשיג מרכוש המספנה המישה שלדים של סירות דיג, העביר אותם לישי-ראל באניות צי, הענין אותם ליד שובר-הגלים המערבי בנמל-חיפה.

רקבון מורגן. עתה היה על משרד-החקלאות להתקין את השלדים לשימוש. (המשך בעמוד 12)

• גליה, העוגן, הימה.

של יומון המזרחי, הצופה, המסתתר תחת שמי-העט מ. גיר. בסדרת ההמשכים היכרתי את הגנרל בניקה מגלה יור עובדה עוד יותר מפתיעה: לא היה זה חגן בניקה שהשי-התף, כפי שנהוג לחשוב, בהצלת יהודי-דניה באוקטובר 1943, היה זה אחיו, איש המחתרת אריק בניקה, שהיה ממארגני הב-רחת יהודי דניה לשבדיה, והוצא להורג, על-ידי הנאצים, ב-1944.

חגן בניקה, שבילה את שנת 1943, ככל קציני הצבא הדני, במעצר בית, יצא לפעולות מחתרת רק ב-1944. אז התפרסם כמפקד החבלה באי יוטלנד, דרכו עברה האספקה לצבא ולחיל הים הגרמניים בנורבגיה. בנור-שנה הפך בניקה את יוטלנד, לפי עדות מאוחרת יותר של פילדמרשל מונטגומרי, לאזור הנחבל ביותר באירופה הכבושה.

גיר יודע גם להסביר תכונה אחרת של הגנרל: שתירת הקבע שלו, בניקה, דובר-הדנית והגרמנית, החל ללמוד אנגלית בחור-שיים שלפני כניסתו לתפקיד ראש משקיפי-אום. שלושה השעורים השבועיים בבית-הספר ברגלין אליהם בא הגנרל רכוב על אופניו לא הספיקו, התוצאה: חוסר שפה משותפת לבניקה ולנציגי ישראל וערב ב-

עמרם אדירישי

גבורה —

וועדות שביית-הנשק. כך שבניקה ביכר, ואפילו לפני מועצת הבטחון של אום-אחר קיבדה, להסתמך על חומר כתיב שהוכן מראש על-ידי עוזריו.

באותן ההופעות לפני אום-היה בניקה משיב, כמעט לכל שאלה, באנגלית מגומ-גמת: “אני מצטער, עלי לחקור את הש-אלה בטרם אוכל לענות.” אחד מחברי מוע-צת הבטחון, לו נמאסה תשובה שגרתית זו, לא התאפק, הפיץ את בדיחת-בניקה במס-דרגות בנין האום:

כש-שאל הגנרל, על-ידי אחד מחברי ה-מועצה: “גנרל בניקה, מה שמך?” השיב הוא: “אני מצטער, עלי לחקור את השאלה בטרם אוכל לענות.”

תעשייה

מן העיר אל הכפר

בעלי פלמרט, בית-חרושת תלאיבי ל-נעלים, לא הסתפקו בעובדה שביית-החרו-שת שימש עמדה קדמית על גבול יפו ברא-שית מלחמת 1948. הם דאגו לכך שפלמרט יתפוש עמדה ראשונה במעלה בתעשיית הנעלים הישראלית. את זאת השיגו, כראוי למפעל הנושא שמו של נכדו יצרני הנע-ליים הבריטיים, על-ידי נעלים משובחות. פלמרט היה הראשון שהנהיג בארץ את שיטת גודייר האמריקאית, בה גוטל עי-בוד מיוחד של העור העליון את קשייתו ותהליך ייצור חדש, הנמנע משימוש במס-מרים לסוליות הנעל, עושה את הנעל קלה, נוחה ואוורירית.

פודין, פיליפינים ופלמרט. בעלי-המפעל, חמשה תעשייני-נעלים יוצאי בוד-פסט, הצליחו לכבוש את השוק המקומי, אף לפתוח במסלולי יצוא. פלמרט, המע-סיק יותר מ-100 פועלים ליד 150 מכונני-חיו החדשות בהן אפשר לייצר עד 24 אלף זוגות נעלים לחודש, כבר זכה להז-מנות מפולין, הפיליפינים, אמריקה המער-בית.

למצעד מחוד נקמה גרמנית בנשארים באיש-חיו לקראת הופעת הרוסים.

סחר זה נחבדה, לאחר מכן, כשהגרמנים עוד חזרו מספר פעמים, לפני בוא הרוסים, לאושוויץ אך לא חיפשו את המועמדים להשי-מדה שהתחבאו ממניהם. כי הגרמנים היו עסו-קים במלאכה אחרת: מחיקת עקבות ההשמדה ההמונית על-ידי הריסת שלוש הקרמטוריות-נים בהם נמצאו תאי הגזים והמשרפות.

את הקרמטוריות הכביעי של אושוויץ שוב לא חיו צריכים להרוס. אותו הרסו באוקסו-בר 1944, כשבאחת מפרישות המרד הבוודות במשרמית, התקוממו עובדי הקרמטוריות (אנ-שי הוונרוקומנדו היהודיים) נגד משמר הס.ס. שהצליח לדכאם רק בעזרת הפצצת תותחים ומרגמות ממושכת.

עתונות

והמה רשמית

לפי דעתו של עמוס קינן, הקונסול היש-ראלי בציריך (העולם הזה 892) הוא אחר-הקונסולים הגרועים ביותר בעולם. לדעה זו הצטרפו ישראלים אחרים, שאחד מהם אף פנה בתלונה אל שר-החוץ. השבוע בא-שום עצמו וסיפק את ההוכחה החותכת להערכת רמתו.

מתוך הנחה שאין הבדל גדול בין משרד-החוץ של מדינת ישראל לבין משרד-החוץ של מסאי, החליט הקונסול להתנקם בקינן בדרך פשוטה: על-ידי כתבה במסאי-יון הדור. במה אידיאלית לחומר מסוג זה.

אשרה וחיי מין. השבוע פורסם ב-הדור תצלום של מיסטר רשמי של הקונ-סוליה — קבלה של עמוס קינן על הלוואה שקיבל מנציגות ישראל. מאחר שברור כי מיסטר זה יכול היה לבוא רק מידי הקונסול המפוסק עצמו, יש להניח שהוא סיפק גם את שאר החומר של הכתבה המאלפת-בעיקר, חשדות ורמזים על חיי המין של העתונאי הצעיר, חשש שמא בא לבצע מעשי-פשע בשווייץ, והתיאוריה המקורית שהשופט לא חייב אותו בדין על הנחת פצצה בבית דוד צבי פנקס מפני שלא רצה להפכו לקדוש. היתה זאת תשובה שהלמה את אופיו של האיש.

הקונסול ודוברו העלימו כמה עובדות, שיכלו לענין גם את קוראי הדור. ביניהן: • ארבעה חדשים אחרי הגשת הבקשה, טרם נתנה השגרירות הצרפתית בישראל-אשרת כניסה לעמוס קינן — לדעת יודעי-דבר לפי בקשתם הסודית המפורשת של שלטונות ישראלים מסוימים.

• לפני חודשים נשאר קינן בלי פרוטה בציריך הזרה, חולה ורעב, אחרי שפקידים מסוימים בארץ עיכבו בודון את הקצבת המטבע שלו. (שני ראשי מחלקות ממשל-חיות חשבות האשימו איש את רעהו בשך-רנות, כשנעשה נסיון לברר כיצד קרה הד-בר.) היה זה הרקע לבקשת הלהואה, ש-היתה גיליה וטבעית לגבי אזרח ישראל שקיבל הקצבת-מטבע.

השאלה: מי משלח את משכורתו של הקונסול הרואה כחלק מתפקידו להשגיץ אזרחים ישראלים ולהציץ עתוני הארץ בווהמה?

האום

קצין הנדסה מחזור 1910

כאביב 1953 הגיע מפקד חיל ההנדסה הדני גנרל-קולונל (רב-אלוף) חגן בניקה לגיל הפנסיה (65). הוא עמד לפרוש מן-השירות הסדיר ולהתמנות למפקד הגיא-תפקיד זה היה משאיר לו מספיק זמן לע-סוק באופק כלי ההנדסה העתיקים שבז-ווילתו בפרבר קופנהגן.

אלא שכאן התערב סקנדינבי אחר, מזכיר-האומות המאוחדות, הציע למנות את בניקה לראש משקיפי האום-בארץ-ישראל, כירושו של גנרל המרינס הפורש, ויליאם ריילי.

הבית האדום* בקופנהגן היסט. בניקה היה מחוסר כל נסיון מדיני, ידיעה בלשונות זרות (מלבד מעט גרמנית) או בבעייה הארצי-ישראלית. פחות היסטו-מפקדי הצבא הדני, שביכרו לראות את בניקה בארץ-ישראל מאשר בראש שירותי ההתגוננות האזרחיים, הדורשים יותר מהשכלת קצין הנדסה, מחזור 1910.

שלושה שעורים שבועיים. את ה-עובדות האלה גילה השבוע סופר מיוחד

* השופט זיכה בשעתו את עמוס קינן ושאלתיאל בן-יאיר בפסדין שקבט במ-פורש שהוכח כי השניים חפים מכל פשע. ** משרד הבטחון הדני שוכן בבית בן-קומותיים עשוי לבנים אדומות.

הנא

העולם הזה

מקדם את פניה של

(ראה שער)

השיטה האיטלקית של או היתה דומה לשיטה האיטלקית היום, בכל הנוגע לסרטים "היסטוריים". אלפי משתתפים, יפהפיות מ"עורטלות, רקודים, קרבות המוניים, תמונות אחדות של אכזריות, סאר תיאטרוני, ומעל לכל — יפהפיה חצי מעורטלת, אשה גורלית המשמידה במבטה את כל הגברים. האופרות האילמות של שנת 1908—1913, כמו קאבר"ר, סרט כביר באמת לפי המושגים של ה"תקופה, בן שש מערכות שלמות, עוררו סע"רה בעולם, העמידו את איטליה בראש ה"מדינות מפיקות הסרטים בעולם.

מוסוליני מול לנין

באה מלחמת העולם הראשונה. כמי בשאר המדינות האירופיות שהשתתפו בה, ודולה המלחמה את ענף ההסרטה גם באיטליה. מס"ריטים גויסו לצבא, אולפנים התרוקנו. הול"י בוד הפכה מכפר לאחת הערים העשירות וה"פורחות בעולם ואיש קטן קומה, יהודי אנגי"לי בשם צ'ארלי צ'אפלין היטה את לב הקהל בעולם אל הסרט האמריקאי.

כאשר עלה בניטו מוסוליני לשלטון, הח"לט להחזיר את העטרה ליושנה, לתת לאי"טליה תעשית סרטים גדולה חדשה, הוא לא היה הרודן היחידי שאהב את הקולנוע. ב"ברית המועצות אמר באותן שנים לגין כי ה"סרט היא מכשיר תעמולה עצום. אולם במקום שלגין הצליח, נכשל מוסוליני. בעידוד שה"סרט הרוסי הטיה, בעידוד הממשלה (אך כמ"עט ללא התערבותה, בשנים הראשונות) ה"י שגים עצומים הודות לאמנים כמו פודיבקין ואייזנשטיין, קפאו האיטלקים על שמריהם. הוציאו לאור רק סרטים רומנטיים או יצ"י

138 סרטים גדולים בעונת 1953-54: זה היה יכולו המבורך ביותר של הקולנוע האי"טלקי ההולך מחיל אל חיל. חלק מן ההצלחה הזאת יש לזקוף על חשבון האיכות האמנ"ית וחלק על חשבון השד"ים הזקופים של שורת יפהפיות המופיעות בסרטים האיטלקים, בלבוש דקיק כדי גרוי יצרי (חלק ניכר מן) הלקוחות וצנוע מכדי שירגיו את הצנזורים.

השד"ים המפורסמים ביותר בקולנוע האי"טלקי שייכים לגברת אחת ששמה עצמו מכלי כמות לא מבוטלת של סקס"אפיל: סילבאנה פמפניני. שד"ים אלה הופיעו, במכוסה (אך במובלט) או בחציג'ולי, בעשרות סרטים, מאות צילומי פרסימת. בין השד"ים תלוי תדיר צלב כסף קטן. הצלב הזה הוא שהביא את סילבאנה פמפניני לבקר בארץ הקודש.

אף כי סאבי מלאך, קצר הקומה ומלא המרץ, סוכנן של חברות סרטים איטלקיות ויוזם מסעה של השחקנית, לא נתחנך לכך, מתקשר בקורה של פמפניני עם המסע העול"מי הגדול של כוכבים איטלקים. מטרת המ"סע: כיבוש שווקים חדשים לתפוקה האיטל"קית העצומה. לא מכבר ערכה ג'ינה לולוברי"גידה סיור מקיף באמריקה, יצאה בשן ועין מכמה וכמה פגישות עם מעריצים גלגלים יתר על המידה הטובה. לא יצאו בשן ועין: מנהלי חברות ההסרטה שחזוים שמגים הוח"זרו על ידם הביתה, לאיטליה.

פמפניני לא באה לארץ לתעמלן אולם קבלות הפנים אשר מכינים לה, ההתלהבות אשר אחזה אוהדי קולנוע (מסוג מסויים), הן הוכחות לאהדה הרבה שהסרט האיטלקי, שהיה בלתי ידוע בישראל עד לאחר המלחמה, רכש לוא בארץ. אין פק כי בשנים הבאות יעלה מספר הסרטים האיטלקים המוצגים בישראל, וישבור שיאים חדשים.

מכמים משמידים

מתחריו של הקולנוע האיטלקי נוהגים לדבר בזלזול סנובי במקצת על שפע הבשר שהוטל על ידו על הבד. טוענים רבים — לא בלי צדק — כי לעתים קרובות מדי אין הערצה השופעת מן הסרטים האיטלקים מוצ"דקת, מבחינה עלילתית, לרוב אינה מוגשת במיטב הטעם. תהי אשר תהיה הדעה באשר להצדקה העלילתית — מבחינת הקופה הצוד"קו היפהפיות (שרובן אינו יודע משחק מהו) את קיומן.

אופיני כי דווקא איטליה תספק לעולם את המיטב בשטח זה. כי המושג "כוכב" נוצר באיטליה דווקא, לפני שנים רבות, בעת שעל הסרט האיטלקי זרחה שמש השפע הראשונה.

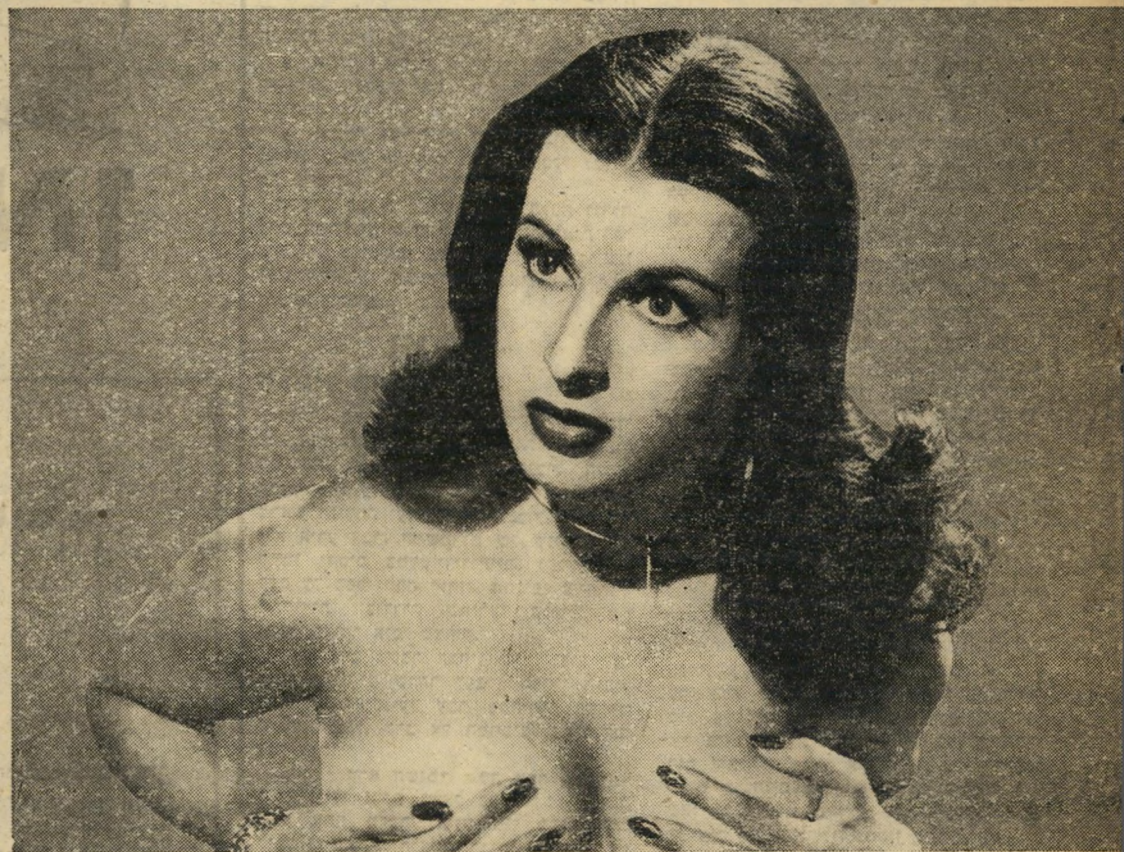
היה זה בראשית המאה. הוליבוד היתה כבר גידה בקאליפורניה. דבר הסרט יצא מפרס, בה ישב להטוטן בשם ז'ורד' מלייס, הוציא סרטונים למאות, על כל נושא שבע"לם. באיטליה הפיקו או את ספרטקוס הרא"י

אמפיאני

השחקנית האיטלקית המצולמת ביותר. במשרדי אניטליה, חזן הפרסומת המרכזית של מפיקי איטליה, מוחזקות אלפי תמונות של סילבה פאמפאניני, המוסרדת קשות על ידי הצלמים. הביקוש לצילומיה רב ביותר

רות פאר "היסטוריות" שהיו צללים חזורים של קאבריה.

בסרטים אלה התבלט שחקן צעיר מלא חן. שמו היה ויטוריו דה סיקה.

פולחן הכוכב

כל אותן שנים הוסיפו האיטלקים לטפח את פולחן הכוכב. זה דיבה, האלוהית, כונן תה שחקנית אחר שחקנית. הקהל נהר אל האולמות, לראות את גיבורותיו מפילות ביד פה גבורים תמימים. או לראותן סובלות יסור רי אהבה וקנאה. אולם השחקניות האיטלקיות נשארו לתצרוכת פנימית בלבד. איש בניכר לא חפץ בהן. רק עם רומא עיר פרוזות לרובר טו רוסליני, עם הופעתה של אנא מאניאני, הופנו שוב עיני העולם אל המתרחש בסינה צייטה. אילפן הענק שבנה מוסוליני ברומא.

הסרט האיטלקי הצליח לעורר עניין רב בקרב שני סוגים של קהל: האינטלקטואלים, שהצד האמנותי של הסרטים ונושאים הל היב אותם, והקהל הרחב, הנהנה בעיקר מן הערטולים. לה ממפניני מתמחית בעיקר בשטח השני, אבל ידוע על כמה וכמה אינט

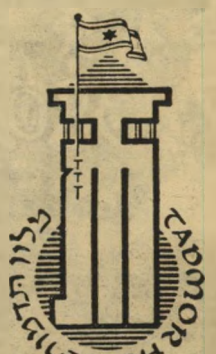

מטוסיאן
דה לוקס

חגגו את הולדת שנת 1955

השתתפו במסיבה הנערכת להנאתכם במועדון טיפאזי, הנמצא במרחק 15 דקות נסיעה מתל-אביב, ביום שישי, ה-31 לדצמבר 1954. במסיבה ישתתפו שתי תזמורות בניצוחו של מנדלבלאום והזמרת י. יש אליה חודשה ביותר, אריקה רוסי.

רעשנים, מתנות, שהי כוסיות המשקה הראשונות ומנה של קינוח סגידה יהיו כלולים במחיר של 10 ל"י לנפש (כולל את כל המסיים). הזמינו מקומות מראש בטלפון 25113, או 66595. שירות מוניות אל המסיבה וממנה ינוהל עלי ידי קופל טורס, רח' טשרניחובסקי 4, טלפון 3365, תל-אביב.

חוף הרצליה

מלון תדמור

פתוח בכל ימות השנה.

(המשך עמוד 9)
הוא עשה זאת רק באורח חלקי. אחת הסירות, מנורה נמסרה למספנת גליה, הוט קנה כספית גרר. שלד שני נמסר למספנת הטוגן של סולל-בונה, שלושת השלדים ה-אחרים נשארו בגמל, נרקבו ונסדקו בהדרגה. משרד-החקלאות התעורר לפעולה רק ל-אחר ששקע אחר משלדי-הסירות במים. עתה היה ברור כי יש להציל את אשר ניתן להציל. השלד נמשה, הוטלא בפחים וכברונט, ואנשי המשיד התחילו לחפש לקוח מתאים.

הלקוח נמצא. היה זה יצחק אריאל, אחד ממנהלי חברת דיג-הסרדינים. הוא הוזמן לחיפה. ראה את שלדי-הסירה, הסכים לקבל אותם בתנאי שתיתן לו סובסידיה לביצוע התיקונים. משרד-החקלאות הסכים: הוא היה מוכן לעשות הכל כדי להפטר מן השלד הסדוק והדולף, בו הופעלה משאבת-יד עשרים וארבע שעות ביממה.

הפליגה לרא תיקונים. למעשה היה השלד שייך לחברה להשקמת בחקלאות, חברה בת לבנק החקלאי, השייך למשרד-החקלאות. הבנק אישר את העברת השלד לדיג-הסרדינים — וההכנות לגירתו לנמל יפו החלו, אף על פי שלא בוצעו בו כל תיקונים.

השבוע, לאחר שכמעט וקיפדה ההונחה את חייהם של אריאל וגדיר, נתגלה כי לאסון קדמו כמה וכמה תופעות אחרות של חוסר זהירות בולט:

- אורך הכבל בו נגרר שלדי-הסירה היה רק 100 מטר, בה בשעה שהתקנות הימיות מצריכות שימוש בכבל בעל אורך מינימלי של 300 מטר.
- בניגוד לתקנות הימיות לא היו בסירה הנגזרת כל פנסי רוח, אקדוחי ראקטות, חגורות הצלה, מזון ומים.
- חברת הביטוח, אליה פנה אריאל לפני ההפלגה, בדקה את שלדי-הסירה, סרבה להסתכן.
- מנהלת נמל-חיפה הניחה לגוררת ול-נגזרת לצאת אל הים הפתוח מבלי לבדוק את כושרן.

הסערה מסביב לפרשה כולה הלכה וגדלה. דיג-הסרדינים האשימו: משרד-החקלאות הכי חיש. רק דבר אחד נשכח מכל כולם: שני שלדי-הסירות הנותרים נשארו במקומם, הוסיפו להרקב.

הגבול

הגבול השקט

קלחת תקריות-הגבול שהשתוללה בחודר שים האחרונים במזרח ישראל ובדרומה. השכיחה מלב האורח את הגבול השקט היחיד: הגבול הישראלי-לבנוני, המתמשך מראש הניקרה ועד מתולה. בגבול זה כמעט ולא אירע דבר. המשמרות של שני הצדדים קיימו יחסים כמעט-ידידותיים, נפגשו מדי פעם על ספלי קפה ריחני, החליפו ציודאות, התקריות הבודדות שאירעו בגבול-הצפון נשארו בעיקר אופי מצחיק.

לפני ימים מספר הבחין שומר-גבול ישראלי באופווע שדהר לעברו מכיוון הגבול הלבנוני. האופווען עבר במהירות על-פני שומר הגבול, קרב אל המחסום, ניסה להי-רים אותו.

"הי! קרא השומר, "מה אתה עושה?" האופווען נדהם ושאל בערבית: "באיה שפה אתה מדבר ואיזה מין מדים אתה לובש?" אחר הציא מכיסו רשיון של הצבא הלבנוני, שהתיר לו לנוע באופן חופשי באזור-הגבול.

רק לאחר שעה ארוכה, כאשר הוברר לאופווען שהוא חדר לשטח ישראלי, אמר בנימה הנצלת: "ידיד, אתה צריך להבין אותי. איך יכולתי לדעת שעברתי על פני תחנת הגבול שלנו? איש לא עצר אותי. קרוב לוודאי שהממוזרים הללו שכחו לישון."

"הוא שכח לשלם." מקרה מעצב יותר אירע ליוסף אחסיין, ערבי ישראלי שעסק בקביעות בהברחת חשש ואופוים מן הלבנון. הוא היה חוצה את הגבול פעמים אחדות בשבוע בשבילים נסתרים, ובשיבו מן הלבנון היה נכנס לתחנת-הגבול הלב-נונית ומשלשל לידי השומרים סכום כסף מסוים. הלב-נונים קיבלו את הכסף ושחקו. הישראלים חשדו ביוסף, אך לא הצליחו לתפסו במקום-המשע.

לפני שבועיים הוזעקו שומרי-הגבול הלב-נונים את חבריהם הישראליים אל קו הגבול. במרחק מטרים ספורים מן הקו, בשדה קוצים היתה מוטלת גופתו של יוסף אחסיין. הוא נזקק בכדורים ככבדה.

"מי ירה בו?" חקרו הישראלים. "אללה עראף," השיב מפקד המשמר הלי-בנוני. אחר קרץ בעינו קריצה רבת מש-מעות והוסיף בלחש: "המסכן... הוא שכח לשלם."

תנועה

פילפול משפטי

דניאל פורד לא השתייך על משפחת ייצי-גרנימכוניות המפורסמים. אולם הוא היה קשור בקשר הדוק עם עסקי-מכוניות: הוא קסע את מוניתו (פורד בעל שבעה מקומות) לאורך קו 55 של חברת דן (תל-אביב — רמת-גן) ולאורך קו אוטובוסים אחרים, נע-צר בכל מקום בו ראה בניידים מחכים ל-תחבורה.

פורד חשב שהוא עושה שירות גדול ל-ציבור. שוטרי התנועה חשבו אחרת. התור-צאה: לפני חודשים הובא נהגיהמונית ל-בית-הדין לעבירות תנועה, הודה באשמה של החניית המונית במרחק של פחות מ-12 מטר ממתחתי-אוטובוסים, טען כי התחנה ה-נידונה לא היתה חוקית, נפטר בקנס של 5 לירות.

תחנה מרכזית — בלונדון. בשבוע שעבר שוב הגיע פורד לאולם בית-המשפט. הפעם עמד לפני השופטים פנחס אבישר, אליהו מני ויצחק זונדלביץ, אשר דנו בעיר-עורו על פסק-הדין הראשון.

עורך-הדין שמחה חייט, פרקליטו של פורד, טען כי אין כל הוכחות על המפה שרחוב שלמה, בקרבת התחנה המרכזית בו קיבל פורד את הרפורט, נמצא בתוך הגבול-לוח העירוניים של תל-אביב, ציטט מתוך פסק-דין אנגלי מפורסם: "מגדל-לונדון אי-נו נמצא בלונדון, אלא אם כן הוכח הדבר על המפה." השופטים החליטו מבטים רבי-משמעות, חייכו, רשמו את דבריו.

חייט הוסיף וטען כי מוניתו של פורד הינה למעשה אוטובוס, היות וחוקי-העור-העירוניים הגדירו אוטובוס כ-כלי-רכב בעל שבעה מקומות, או יותר. "אולם אף אילו היו במונית ארבעה מקומות, היה העירעור מבוסס," הוסיף עורך-הדין הצעיר, "היות וכי בית-הדין הנמוך לא הוכיחה התביעה כי במונית היו פחות משבעה מקומות."

נהגים רבים חיכו לפסק-הדין בקוצר-רוח, שמחו לשמוע ביום ו' שעבר כי פורד יצא זכאי, אם כי בית-הדין ציין בפסק-דינו: "העירעור מוכרח להתקבל, אף על פי שהוא בנוי בעיקר על פילפול משפטי." חייט הגיש מיד תביעה להחזיר לשולחו את סכום הקנס.

דת

את הנעשה אין להשיב

ואשה גרושה מאיש לא יקחו כי קדוש הוא לאלוהיה.

בתחילה היתה כוונתו של המחוקק ה-קדום, אשר שיבץ פסוק זה בספר ויקרא פרק כ"א, ברורה בהחלט: הוא נתכוון לש-מור על הטהרה והרמה המוסרית הגבוהה של משמחות הכהנים. אולם בחלוף הדו-רות איבדה ההוראה את ערכה. בית-המקדש נהרס. הכהנים שנשארו בחיים התערבבו בין שאר המעמדות, נבדלו מן הישראלים ה-פשוטים רק בשלשלת-יוחסין שלהם.

אולם התנאים, האמזראים, הפוסקים, ה-מפרשים ומפרשי-המפרשים שקמו מאז ועד היום, לא העזו לבטל את החוק הגבו-מכל משמעות: התורה ניתנה למשה מסי-

* פורד נתבע לדין בהתאם לחוקי העור של עיריית תל-אביב משנת 1937.

הארץ

שנים מעלתי עד שהצלחתי לעלות משפל המדרגה. אינני רוצה שכל עמלי ירד לטמיון (ידיעות אחרונות). אברהם בארי, חיפה

מועלי כל העולם, התאחדו! כינוס ארצי של בעלי-המוסכים ב-ישראל... כירור הבעיות הבעורות של בעלי המוסכים ותחנות-השידור (ידי-עות אחרונות).

ברוך בנהיימר, חיפה

קול סקוני ואקום, או קול של ?

אנשים

לא אדון. חבר

אחד הסיפורים האגדתיים על דוד בן גוריון חזר וסופר השבוע בצורה חדשה: היה זה שוטרי-לשעבר שהזכיר, בכינוס גרעיניי החישובות במגדל-אשקלון, את תקופת שירותו כשומר-ראש לבי. גי. באחת ההזדמנויות הגיש לראש הממשלה כוס תה מלווה ב"בבקשה אדוני!". אמר לו בי. גי.: "אל תקרא לי אדוני, קרא לי חבר!"

בזכרונות אחרים היה עסוק ד"ר נחום גולדמן, יו"ר הנהלת הסוכנות: הוא החל בכתיבת חולדות ארבעים שנות פעילותו כעסקן ציוני.

גולדמן אחר, משה גולדמן, בעל שרשרת החנויות א. ב. ג. (אופנת בגדי גברים) גילה במסיבת רעים פירוש שני לראשי ה"חיות א. ב. ג. כשהם מושמעים בפי גולדמן מן עצמו. הפירוש: "אני באמת גולדמן!" שעה שקרא בספר-חוקים תורכי, כתוב בכתב הערבי הישן, כדי לתרגם כמה חרקים עותומניים חשובים לעברית, נודע לנושא בית-המשפט המחוזי בחל-אביב, נתן בר-זכאי, כי הפך נשיא בשנית: האגודה לשיקום האסיר והעברייני (העולם הזה 1894) בחרה בו כנשיאה הראשון.

לידיעה אחרת זכה עורך סוגס הלאומי קיצוני ד"ר ישראל שייב. לתג החנוכה שיגר לו אסירי המחתרת בכלל תלמונד מנורת חנוכה עשויה בצורת סולם. פחות שמח היה תג החנוכה לרב הראשי של צה"ל, אלוף-משנה שלמה גורן. הוא השתתף בקורס צניחה מיוחד לקצינים גבוהים, הספיק לשבור את רגלו בתאונה, עוד בטרם זכה בכנפי-צנחן. במסיבת חנוכה בדירתו המרהטת בטוב טעם של רמטכ"ל צה"ל, רב-אלוף משה דיין, נוכחו קציני צבא גבוהים, נספחים צבאיים בריטיים, צרפתיים, תורכיים ומשקיפים או"ם. בלטה בהעדרה: צמרת משרד הבטחון.

לא בחורי ישיבה ילדים

כשפתחה השבוע הפסנתרנית התל-אביבית דינה אברך בנגינה על פסנתר הכנף ה"שחור שלה, נתקלה בהתנגדות ממקור לא צפוי. היתה זאת שכנה חדשה בבית הסמוך. שזלצלה בדלת דירתה של אברך, ביקשה ממנה לנגן אך ורק מוסיקה מזרחית.

בהתנגדות מטעמים שונים נתקלה ג'וזפין בייקר, כשביקרה, בין ערב הצגות למשנהו, במאה-שערים. כשביקשה לבקר בבית כנסת או ישיבה של נטוריקרנט, הושבה ריקם, נאלצה להסתפק בחלוקת שוקולדות וצעצועים לילדי השכונה. יותר ממצלחת היתה פגישת הפצצה שה"חורה עם מנהיגי חירות מנחם בגין. בייקר, שניהתה את בגין לפי תמונתו בעיתונות הצרפתית, הגישה לו זר פרחים, עת ביקר בהצגה בוירה-טרון, זכתה לנשיקת יד מאיש הנגינים האירופים בגין.

בדריג גדולה אחרת, מרדן דיטריך בת ה-53, מצאה קמיע ראוי לשמו, קבעה אותו בחדר ההלבשה שלה במועדון הלילה בלאס-ווגאס בו היא מופיעה כזמרת. הקמיע: בקבוק החלב של נכדה בן השלוש. פחות מאושרת היתה ג'יין ויימן, שה"קנית הוליבוד שזכה באוסקר על משחקה כ"יוני בלינדא" השבוע היא התגרשה מב"ל השלישי, מנצח תזמורת, הצעיר ממנה בשנתיים.

לא קיסר. משורר

הודמנות נאה להמשלת משל מורכב מאד מצא השבוע המשורר ש"ש"לום (שמו ה"י"תרי-יגירתי: שלום שפירא) במסיבה במועדון הסופרים החיפאי לכבוד משורר אחר, אברהם שלונסקי.

ש. שלום המשיך על שלונסקי את משל קיסר פרנץ יוסף (1830-1916) ה"אוסטרי, שהיה בעל נעלי זהב, אך ביקש להצניעם בנעלי עור, החליט להראות את נעלי הזהב בכל זאת, נקב לשם כך חורים בנעלי העור, חזר וסתם את החורים בסמך טושים משחשש ללכלוך נעלי הזהב.

הגמל: שירת הזהב של שלונסקי, ה"מוצנעת בעור הפרולטריות, נקבות חורי חיי האומנות הבוהמיים, הסתומים בנטור תיו השמאליות של שלונסקי, כחסתו ל"מפלגות השמאל, הפועותיו בוועידת השלום. שלונסקי דחה את נעלי הזהב, סמל ה"בדידות הנאו-הנאית, המתרחקת משרית ה"חיים, קיבל במקום זה את ספל הקפה, סמל הידידות המקרבת רחוקים, מידיני של ש. שלום.

גי, ואסיר היה לבן-אנוש לשנות אף את מאותיותיה. החוק האסר על כהן לשאת גרושה לא נמחק. להיפך, חכמי כל דור ודור הוסיפו עליו סייגים ואיסורים, הורישו אותו כמפלצת חזקית, קרה ואכזרית, אשר לא התחשבה ברגשות האדם ושאפותיו. במדינת ישראל, בה הפכו חוקי-התורה לחוק יחיד, המסדיר את כל עניני האי-שות של האזרחים ממוצא יהודי, אם רצוי גם בכך ואם לא, משפיעה הוראה זו על חיהם היומיומיים של אלפי אזרחים, שכל השתייכותם למעמד הפהונה היא השם הר"שום בתעודת-הזהות. הם נמנים עם הקר-בנות של שלטון הדת על חוקי-המדינה.

יוחנן אגרונוב הקים את ביתו ברחובות לפני 30 שנה. הוא בילה את ימיו בבית-המסחר הקטן שלו לצרכי-הלבשה, ברחוב ה"ראשי של המושבה, אשתו טיפלה במשק הבית.

יוחנן לא מיהר לחזור הביתה מבית-המסחר: חיי הנישואין נמאסו עליו בהדרגה.

כהן יוחנן אגרונוב
אסור

והוא החל חולם על חיי-חופש, מבלי לשים לב לשערו המכסיף ולקמטים אשר מסביב לעיניו השחורות-גדולות.

ככל שחלפו הימים, הלך המצב והחמיר: יוחנן ראה כי השנים הטובות ביותר בחייו עוברות במהירות. מניחתו הישבתה וה"הגיע למסקנה שיש לנקוט בפעולה מכרעת. ההכרעה באה בשבוע שעבר. יוחנן שר חח ארוכות עם אשתו, החליט להתגרש ממנה, הלך אחרת למשרד-הרבנות. הספתו השיגרתית של הרב על חשיבותם הרבה של חיי-המשפחה לא הועילה כלל. הגט ניתן — ובני הווג עזבו את משרד-הרבנות כבני חורין.

משגה חמור. אולם דרכיהם לא נפרדו. יוחנן ליהה את אשתו הביתה. היא הזמינה אותו לכוס-תה. שניהם היו במצב-רוח טוב. המרידות והמריבות נשכחו: וכי מדוע לא יישארו ידידים? הרי היו להם ימים רבים של אושר משותף.

יוחנן שקע בהרהורים: כן, היה זה ביתו הישן. הוא הכיר כל סנטימטר שבו — החל מן הסדק העזיר בארון-הבגדים וכלה בשולחן הקטן, הסמוך לספה, עליו היתה אשתו מניחה את משקפיה, שעה ש"היתה מפסיקה לסרוג. כן, ההרגל היה כוח אדיר — אולי אדיר יותר מן האהבה.

עוד בטרם התרוקנו כוסות-התה הרגישו השניים שהם עשו משגה חמור — משגה אשר יש לתקנו מיד. לאחר שיחה קצרה ורצינית ביותר שב הווג והתניב לפני הרב: הם ביקשו את ביטול הגירושין.

"הדבר לא יתכן", השיב הרב "הגירושין אינם ניתנים לביטול".

"בסדר", אמר יוחנן בשלחו חיוך כלפי ווגתו, "נתחנן שנית".

הרב עיין במסמכים שלפניו, אמר לאחר שעה קלה: "את הנעשה אין להשיב. נא מר כאן שאתה כהן — וכהן אינו יכול לשאת אשה גרושה".

* בקשר למקרה זה אמר הרב הראשי של תל-אביב, איסר יהודה אונטרמן: "אין אנו נוף מחוקק: אין אנו מייצגים חוקים — אנו רק מפרשים אותם".

כנרות בלי חנוכיה-
כן חנוכה בלי יין!

אדום
עתיק

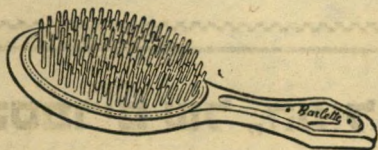
שטו
פונטון

כומל מזרחי

מיקני ראשון לציון וזכרון יעקב

טל-אריאלי

רצונך בשיער חזק ויפה
השתמשי באברשת
BARLETTE

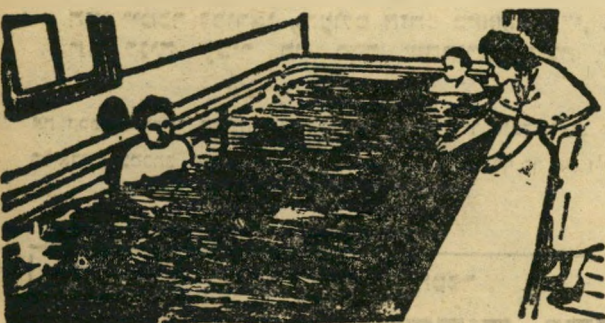
המפיץ:

חיים ב"ר רח' כפר גלעדי 1 תל-אביב
טלפן 5750

היש לך כאבים...

בגב, בברכים, בכתפיים או בפרקים?

"רפא" - רח' שלמה המלך 103, תל-אביב טל. 24495

בריכות
מי-מרפא

חבישת בוך

כמו

בקרלסברג

וישי או

טבריה

כמו כן אמבטיות ערבול (Whirlpool bath) / חדר זיעה טורקי / מחלקה מיוחדת לאיכשור ע"י התעמלות רפואית, מסג' וריטביליטציה המוסד היחידי מסוג זה בארץ / מחלקה לסובלי רוימטיזם / עומד תחת הנהלה ופקוח רפואי

מקור

מחברת הפטמות

דנאלה היא נערה ארצישראלית של שנות הארבעים המתפללת לגבר (ולו נישא אליה) ברגע זה ותופס ביד שרירית חזקה, את חולצתה והתזויה וקורען מעליה, מרעץ בשתי ידיו את שדיה המגודלים, נושך את שפתיה עד פרוץ דם מהן, מכה את שניה, פוצע וקורע את גפה ("והמוצאת אותו בעוזי, אש לחי, הממלא את תפילתה בי נאמנות (הוא ינק וינק את שפתיה, פיה, כאילו עמד למצוץ את נשמתה בשפתיו. ידיה שוחררו והתרוממו מעצמן, בלי הכרה, סביב צווארו. שדיה התקשו, סטמותיהם הו דקרו... בתנועתיד חדה קרע את חולצתה. הכפתורים, כולם, עפו לצדדיו ושפתיו ירדו על צווארה ועל חזה כשידו השנייה מל ספת את שוקיה ויריכיה...").

ואריה קוצר (לאקרום של מים גבעתי האגדי בעל אותו שם) הוא אסיר-עכו וחבר לחיי לשעבר, כיום מנהל בית-ספר בראשון לציון, המשלה את עצמו כי תערוכת של ניאופים תכליתיים ונאומים תכניתיים, כפי שמזג בבדם מפציע שחר, יכולים ל- שמש כרומן על מחתרת גיבורים, כוו של לוחמי חירות ישראל.

רם, רם, רם. לוכותו של קוצר, שספי רו זכה הוך שבועיים לשתי מהדורות, חי- אור ער של הלכי רוחם של ראשי לחי, ובמיוחד יאיר שטרן, ערב הרצחו בקיץ 1941.

כיהא לשטרן, שאחז משיירו הידועים מסתיים בשורות "יהי דמנו — / מרדב אדום ברחובות / ועל מרדב זה מוחותי- נו / כשזשנים הלכות" הוזים גם אנשיו על דם, בין של האויב ובין שלהם עצמם. אומר גיבור בדם מפציע, המפקד עוזי: "באכזריות ובדם, בשפע של דם, נגשים את שלנו!"

מלבד הכרוזה זו מחלק עוזי את זמנו בין דניאלה, המזכירה לו, כי אחרי הכל "נראה בעיני החוק העתיק... האוסר הוצאת ורע לבטלה" ובין נסיונות רכש שאר נב עולים יפה באין כסף (2000 רובים, 25 אקדחים, 100 אלף דוריר רובה, 12 סומי גים, 100 קילו חומר נפץ... בסך הכל דורשים 1200 לא"י. הכסף דרוש ואיננו!).

עסק לא רע. כשמתפנה קוצר, לעמור דים מספר, ממיתס האהבים של דניאלה ועוזי הוא מדמה עצמו היסטוריון ומספר את ארוחתו האחרונה של שטרן ואת הגיגיו. קוצר מייחס לשטרן נסיון למצוא הסדר עם הגרמנים, לפיו יעלו ארצה שני מיליון יהודים ושאר יהודי אירופה יושארו בחיים. כיצד? "ילכו מאה "קוויסלינגים" (שליחי לחי" אצל הציר) והם יישפטו, אותם יתלו — במקרה הגרוע ביותר! האם זה עסק רע? כל חלוי יציל במותו 60 אלף איש!"

שואל עצמו יאיר הקוצרי, ערב הרצחו עלידי שוטרים בריטיים בעליית גג חל- אביבית: "...וכל האופוסיה הגדולה, אותה מהפכה לאומית עמוקה עליה חלם — הר מורסקה? טריקומדיה? דוגקישטריה? שאלה שהיה מוטב לקוצר לשאול את עצמו, לפני שמסר את ספרו לדפוס. (בדם מפציע שחר — אריה קוצר — הוצאת ישראל — 300 ע"י).

הפתרון

היהודי הצ'כי יוסף סופר-לינקאוס היה פילוסוף, פסיקאי, פסיכולוג, אנתרופולוג, ממציא, מורה, עיתונאי ואוהב-בריות גדול שחיפש דרך לשחרור האדם מדאגותיו היסודיות לקיום נפשו ונפש ביתו. בהקצ' למל- חמת הקיום מוכיח ישראל דוריון, כי גם כיום, 33 שנים אחר מות סופר-לינקאוס, תכ- ניתו לחירות ממחסור היא היחידה הראויה לשמה.

אחר שדוריון בוחן את המצב במערב וב- מזרח, במשטר קפיטליסטי ובמשטר סוציא- ליסטי, הוא חוזר לפתרון היחיד — זה של סופר-לינקאוס: להבטיח לכל אדם את המר- נימום הדרוש לקיום נפשו, מיום החלדו עד סוף ימיו, עלידי הקמת צבא תזונה (או צבא עבודה) שישתרו בו, משך תקופה מסוימת, כל הגברים (13 שנים) והנשים (8 שנים) המוכשרים לעבודה.

יתרון נוסף לתכנית חובת התזונה הכללית: אחר גמר השירות בצבא התזונה יהיה כל אדם חופשי לבלות את זמנו לפי רצונו, עד סוף ימיו (הקצ' למלחמת הקיום — ישראל דוריון — הוצאת ראובן מס — 120 ע"י).

חלב תנובה - יסוד התזונה

תל-אביב. רחוב בלפור 6. מלפון 4737

קורס בשעות הערב — התחלת הלימודים השבוע.

בייס "אל פא"

פקידות כללית

מינוי א

בולים בודדים בעלי שבטים - שונים (2)
מעטפת היום הראשון
תשלום מינימלי 5-5

מינוי ב

כול בעל שובל
צמדה ונושא מספר הלוח - אחת (1)
מעטפת היום הראשון
תשלום מינימלי 10-10

טפסי הזמנה

אפשר להשיג
בשרות הבולאי
הקרית תל-אביב. ת.ד. 7037
או תל-אביב. רח' פינסקר 2
ובכל בתי הדואר

מתנת חנוכה

מינוי קבץ

לבולי דואר ישראל

עברית, אנגלית וצרפתית

בבית-הספר לשפות "קדימה" תל-אביב, בן-יהודה 74, טלפון 20314. בהתאם לדרישה הרבה, אנו פותחים בימים א', ב', ג' וד' 28, 27, 26 בדצמבר קורסים נוספים למבוגרים, מתחילים, מתקדמים ומשתל-מים בכל שעות הבוקר והערב, בהדרכת מורים מעולים. לחיליל צה"ל — הנחה.

פרטים והרשמה: מ' 9-12 לפנה"צ, 4-9 בערב (פרט ליום שישי).
לתלמידי בתי ספר נפתחים קורסים מיוחדים לאנגלית וצרפתית (מתחילים ומתקדמים) בשעות 3-4, 4-5 אחה"צ.

הורים!

לא כל הנוצץ הוא זהב
ולא כל מתק-בריא.
אך בדבש-מזון וצר
לילד, לבוגר ולקב.

«כרשפר»

חברה לבנין והשקעות בע"מ

אנו מציעים
בצפון תל-אביב
דירות
מפוארות

- 14 חדר מיטות 5000 ל"י
- 2 חדרים מיטות 6500 ל"י
- 2 חדרים מיטות 1500 ל"י

חנויות ואולמות

- בכל גודל ולכל מטרה
- מיטות 5000 ל"י
- בניה מעודה
- התאמה לתכניותיך
- חלק במשכנתא

«כרשפר»

חברה לבנין והשקעות בע"מ
רח' בזל 36, תל-אביב
(מול מכבי אש)
שעות הקבלה: 12-8 7-4

שרות הספרים של "העולם הזה"

מגיש את הספר

הצלחות המעופפות נחתו

שרות הספרים רכש את הזכויות על מהדורה מיוחדת של הספר, אשר תימכר במחיר מוזל לקוראי "העולם הזה", בכל הקיוסקים וחנויות הספרים.

בעוד שמחיר הספר נקבע 2.400 ל"י

הוא יימכר לקוראי "העולם הזה" ב-1.500 ל"י, בצירוף תו קניה עבור כל ספר שהקורא רוצה לרכוש.

את הספרים אפשר גם להזמין דרך הדואר, אצל דוד טופל, רחוב אחה"ע 24, תל-אביב. במכתב יש למסור את כתובת המזמין ולצרף סך 1.500 ל"י ותו קניה.

תו קניה של הספר

הצלחות המעופפות נחתו

מהדורה מיוחדת לקוראי "העולם הזה"

אטלנטיקה האצבע על ההדק

מחר בבוקר תפרוץ מלחמה צבאית קרקעית הסובייטי האדיר יסתער מערבה אל הים, מולו יעמדו הדיביזיות המעטות של המערב, על מסופיהן המעטים ושריוןן הדל. אצבע מערבית תתחבץ על ההדק של תותח ענק. יהיה זה התותח האטומי, המסוגל להשמיר מאין כמוהו טוריטות מרוכזות, למשל ליר גשרים או במצתידרכים.

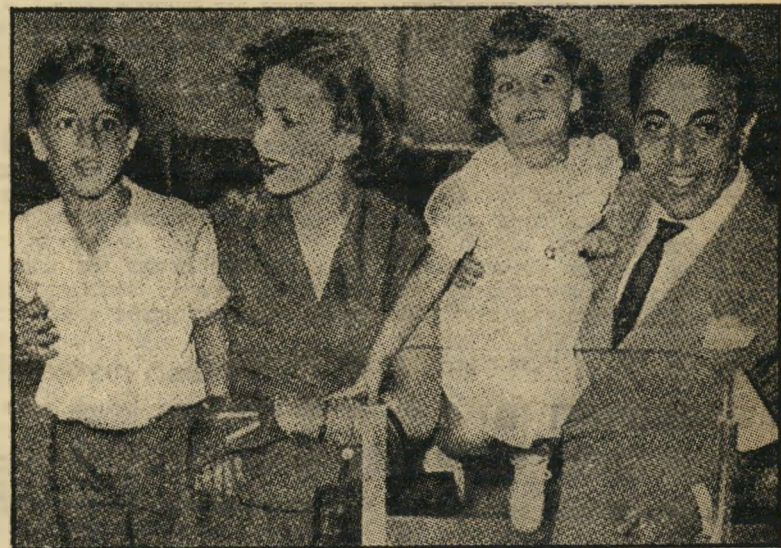
לאיזה לב תצית או האצבע? האם יהיה זה לבו של גנרל, שכל דאגתו תהיה לבטחון חייליו ונצחון נשקו? או של מדינה, שיחשב בתוצאות העולמיות הגדולות?

מוחות רבים, יד אחת. משום מה סבורים הכל כי תהיה זאת החלטה גורלית. הנחה היא, כמובן, ששני הצדדים יחסו להשמדת בונקס הגרעיני, שפירושו התאבדות כללית, לכן, מי שיראה את הפגז האטומי הראשון, עלול לגרום למלחמה

העוקץ היה ששני הצדדים האשימו איש את רעהו בשודרים. התוקף היה הצי של ממשלת פרו. הנתקף: הצי של מדינה המורכבת מאיש אחד, שטרם יוצג באו"ם — היווני אריסטוטלס סוקראטס אונאסיס, מלך הקאזינו של מונטה-קארלו (העולם הזה 877) ובעל צי אניות-נפט.

שיא חדש. לפי הסכם בינלאומי מן המאה הקודמת, המים השלטוניים של כל מדינה הם רצועה שרוחבה כחצי תוחת תחתית. בשנת 1800 הגיע טוח זה לשלושה מיל, ולכן התרגל העולם שזה גבול המים השלטוניים.

אולם מאז התרחק טוח התחתונים, ומדינה אחרי מדינה נזכרה כי עובדה זו גונת לה זכויות חדשות. נורבגיה השיגה בבית המשפט הבינלאומי הכרה להרחבת המים השלטוניים שלה, כדי לכלול בהם משטחי ייג יקרים. ארצות-הברית הרחיבה את מר מיה בים הקאריבי, על מנת לכלול בהם שטחי-נפט תת-ימיים. לבסוף באו פרו,

„ארי“ אונאסיס ומשפחתו, הלוחין נצוד

אקוודור וצ'ילי, קבעו שיא חדש: מים שלטוניים עד מרחק 300 ק"מ מן החוף, כדי למונע בעד ספינות זרות גישה לים העשיר בלויטנים.

פאנאמה לא הגנה. אניות אמריקאיות וברטיות התעלמו מורשת המדינות, לא נתקלו בהתנגדות. אולם כשהחליט „ארי“ אונאסיס לנהוג לפי אותה שיטה, נתקל באש תותחים. כי אניותיו של אונאסיס רשומות בפאנאמה, המדינה היחידה בעולם שאינה גובה מסים מן האניות המניפות את דגלה. זה חסך לו כסף, אך ספק אם היה זה כדאי. כי פאנאמה גם לא הייתה מוכנה להגן על האניות — ביחוד אלו שנועדו כי אונאסיס הסתכסך באותו שבוע ממש עם הממלכה האדירה ביותר בעולם — ממלכת חברות הנפט (ראה במרחב). המדינה היחידה שהתרגשה עקב ההתנגדות הימית הייתה גרמניה, שימאיה עובדים על האניות שהותקפו. אולם לגרמניה לא הייתה שייכות רשמית לענין.

בשבוע שעבר הטילה ממשלת פרו קנס של שלושה מיליוני דולר על אניות אונאסיס. היותו ידע מתי להוריד את הדגל: הוא שילם. היה זה תקדים שענין כל מדינה שוכנת-חופים — ומדינת ישראל בכלל זה.

צרפת אהבה בשבי

רוברט מאנון נסל בשבי בשנת 1950, שעה שתקטו לוחמיה גרמניה קומוניסטים שירתו-אספה צרפתית, בקרבת הכפר הוא-צ'א, הודו-סין. לרוץ מלו של רוברט ושל אנשי השידוה בגדו חבריהם למלחמה, שכירים גרמנים, מאנשי לגיון-החיים, הצטרפו אל התוקפים. אחד הגרמנים הסתער על רוברט, פצע אותו קשה בדקירות סכין, גרר אותו לבטיסם של הקומוניסטים, בין ההרים.

השעות הראשונות בשבי היו קשות ביותר: רוברט, הפצוע, נקשר בחבלים, הוטל לתוך כלוב של קני במבוק. איש לא שמ לב אליו.

הוא היה מת ברעב ובצמא אילולא חמקה נערה ויאטנאמית שחורת-שיער וחיננית לעבר הכלוב, הגניבה לו כד מים וקומקאורו.

הנערה, אגנס נגואן טרררהאן הייתה שבורה אף היא: היא נעצרה על-ידי אנשי ויאט-מין, לאחר שהצילה שני טיסים צרפתים, עזרה להם לעבור את הקתים. במהרה התפתחה בינה ובין רוברט ידידות אמיצה. היא טיפלה בו עד כי הגליוו פצעיו, חלקה אותו ניסטים העבירו את שניהם בסיקול ובסלילת-דרכים. החיים היו קשים מנשוא והשניים החזיקו מעמד רק תודות לתקנה אחת שפיצמה בהם: לזכות ביום מן הימים בחירות ובאור שר משותף.

נישואים פורמליים. אגנס ורוברט זכו בחירות רק לפני חודשים מספר, כאשר נחתם הסכם שביתת-הנשק בהודו-סין. מיד לאחר מכן זכו גם באושר המשותף: כומר ויאט-נאמי נוצרי השיא אותם בכנסייה קטנה, הרר-סה למחצה, בקרבת האוני.

הנישואים לא היו אלא מעשה פורמלי: אותה שעה כבר הייתה אגנס בהריון, וכעבור חודש נולדה לזוג בת. שבועות מספר לאחר הלידה, כאשר עמדה אגנס לצאת עם בעלה לצרפת, החליטה להשאיר את הילדה זמנית בבית מנזר בקרבת סייגון: היא לא ידעה כיצד יקבלו קרוביו של רוברט את פניה, חששה שיהיה עליה לשוב לויאטנאם.

השבוע נמוגו כל החששות: בעקבות קב-לתהפנים הנלהבת, שנערכה לאגנס בנמל מרסיי הופיעו בעתוני צרפת רשימות ארוכות, מלאות שבחים לטיפולה המסור ברו-ברט. אחדים מן העיתונים אף הרחיקו לכת: הם הציעו להעניק לאגנס אות-הצטיינות על אומץ-ליבה. הסיכויים שמשלת מנדס-פראנס תיענה להצעה היו טובים מאד.

כרור-הארץ הרוצח העיוור

• במאריסי, צרפת, התברר בשבוע שעבר משפטו של ז'אן לוציני, איכר קורטיקאי בן 79, שרצח בשנת 1943 קצין-משטרה צרפתי, הצליח להתחמק מידי החוק משך עשר שנים. לוציני, שהינו עיוור וחרש ל-הלסין, נידון לשלוש שנות מאסר.

• משטרת אנטוורפן, בלגיה, עצרה השבוע כנוספית מברזילי נשק, אשר בראשה עמדו בלגי בשם היוזמים ואשה רוסת בשם לינה חורונו. העצורים הודו כי הנשק שנקה על ידם היה מיועד למורדים באל-ג'יריה.

• משרד-התחבורה המצרי הקציב 13 מל-יון לירות מצריות לתקינים יסודיים במסל-לוח-הברזל והרכבות. מטרת התקינים: לאפשר נסיעה נוחה לבני כ שכתוב-העם.

• כתב העת האגלי אול וורלד איירקראפט גילה השבוע כי בית-חרושת גדול למטו-סים, שהוקם על ידי פליטים נאציים בספרה, התחיל בייצור המוני של מטוסי-ספורט דרמושבים מספרים 25 D. O. לדברי המומי חים הבריטיים, המטוס החדש הינו מטוס-הספורט המשובלל ביותר בעולם.

• בקאראצ'י, פאקיסטאן, הכריז האסטרור-לוג ההודי, פינגאל ראדי, כי הכוכבים גילו לו שהיטלר עודנו בחיים, יופיע בקרוב ב-אופק הפוליטי, יגרום למלחמת-עולם שלי-שית.

• צי ארצות-הברית תוך השבוע את א/ק זיימס פורטל, שנקרא על-שם שר-הבטחון האמריקאי המנוח שהיה האויב העיקרי של הקמת מדינת-ישראל בארצו (העולם הזה 890). האניה, נושאת-מטו-סיסירבתית, תעלה 930 מליון ל"י, סכום שהיה לכל התקציב השנתי של מדינת-ישראל, הסוכנות, הקרנות הלאומיות והר-שויות המקומיות בארץ.

• חברות הנפט השונות העוסקות ב-חיפוש נפט במזרח סיני ובמזרח המערבי החליטו להקציב 2 מליון לירות סטרלינג לטיהור שטחי-הקידוחים שלהם ממוקשים, שהוטמנו שם בימי מלחמת-העולם השנייה. הכסף הוקצב לאחר שנפצעו כמה מפועלי החברות בעלותם על מוקשים וחבריהם סיר-בו לבוא לעבודה ולסכן את חייהם.

אני חוזרת שוב ואומרת: אין לצ'רף בולים למכתב המיועד למישהו, רק תורה-התכתבות. הבולים נדרשים רק מאלה הרוצים למרסס מודעה. אני מזהרת באפשרות לעשות גלו-פה מהודעה זו. פשוט אין לי כוח לחזר עליה בכל פעם.

מתרחקות, סקרנות, ציפיה

היות ובהתכתבות יש מתרחקות, סקרנות וציפיה לבלי נודע, רוצה ירושלמי צעיר (897/898) להוכיח זאת לעשרה בילי-החיות בכחירת-הנושא, הוא, כאביר, משאיר לה, אנב, לזו המקבלת את מכתבו תהיה הנאה אסתטית. יש לו כתב-יד היסד ביותר שפנשתי אי-פעם.

פיה ברותי

(897/898) זכתה לפני זמן קצר בכסבום הענף של 3 ל"י במפעל הפיס. אחרי שהזכרה את האוצר על דא ועל הא, ההליטה בכסבום שנותר לה, לנסות להג-רין אצלי בריוו להתכתבות. אף על פי כן היא חוששת כי סיכוייה לזכות בכין זוג מענין הם בערך שקולים כנגד סיכוייה לזכות בכסבום הנדול (של מפעל-הפיס). ובכן, היא בת 19, סטודנטית, בלונדית חסודה וחשובה לבריה, דבר שאיננו מפריע בעדה להיות בעלת המון שכל, פיקחות וחוש-החומר. היא איננה רוצה להמשיך ולפרט את מעלתה, כי היא חוששת שהן בה נפלאות, שאיש לא יא-מין לה. על הכתוב האוטופי שלה להיות בילי 26, בעל השכלה נבונה, ספורטס או כונר, רצוי במדעי הטבע, טכניון או רפואה. עליו להיות נחמד, מיקח מאד, חריף, כולל חוש-החומר אמיתי, ונס רציני. שיער גם להשתולל וגם לשבת וללמוד בכבוד העת. עליו להיות כמו כן בעל אמ-ביציות לעתיד מזהיר. קרייזיס (דוקא) ו-ציוני. כלומר, אידיאליסט המוכן ב-אופן תיאורטי ללכת לשדה-הבוקר עליו להתעניין בלפחות שנים מתוך הנשואים: מוסיקה קלאסית, שחמח, מתמטיקה, צילום, תלמוד, בלויזים, טיולים ברנל וצלחות מעופפות (אוף!).

פפורט, הדיטיקה, קודנוע

מלבסי (897/898) בן 21, המתעניין ב-ספורט, פוליטיקה וקולנוע, קצת בריקור דים והרבה בקריאה, רוצה להתכתב עם נערה בת 17-19, שלא תהיה נבונה מ-1,60 ובתנאי שמכתביה יהיו מענינים.

פנים אל פנים
לא פחות מ-19 ולא יותר מ-24 חייב להיות הצעיר שירצה להתכתב עם הנערה בת ה-17 (897/898). המסמספת בהודעה שהא נחמדה. היא מזהירה מראש שבי-רבות הימים יש בדעתה לראותו פנים אל פנים.

תאומים, אבי לא לגמרי

שני צעירים (897/898) הסוענים כי הדמיון ביניהם הפסד לתאומים היו ריי-צים לזכר בקיות יחד עם שתי נערות ב-גיל 17-19, עליון להיות יצורים המור-דים. (הם מסרו כמה פרטים אנומליים, אולם לא ראיתי צורך למרססם).

רעיונות מחורזים
(897/898) אומר כי הוא עתיד להיות משורר, כי „לבו נוטה מאד לחרוזים ומחוץ מלא רעיונות“. הוא בן 17, לומר ביטנסית-ערב. כל הנערות פגשו עד כה, לא נשא חן בעיניו. הוא רוצה להתכתב עם נערה בילי 16-15, תלמידה, פשוטה וחותרת. היא יכולה להיות גם יפה, אם רוצה בכך.

אלה הרוצים להתקשר עם יוסף והבי, כתבתו היא ת.ד. 6103 תל-אביב, יותר לא אעביר מכתבים אליו. אנא, מנו אליו במישרין.

למנצח, תהיה

איכה: — שניהם כאחד מוצאים חן בעיניו, והחלטת לתת את לבך לזה שציא-מנצח. רצונך שאציע לך מבחן? — בקשה: שיהצו שניהם את הים התיכון בגלגל, מכלי להרכיב את הרגלים, אם יצליחו שניהם, נמצא משווא אחת. ובני-הים צאי בחברת זה והאחר, אם הם כה מוצאים חן בעיניו, ואל תחשבי עדיין על נישואים. הנך צעירה מדי. ווד: — כיצד למשוך את תשומת-לבו של המורה להיסטוריה? הופיעו בי-נימנסיה בשער צבעו ירוק וכאן מקרשות עשי העויות בכיתה. אינני יכולה להשיב לך ברצינות מאחר שרעתי על מורה זה משאיר את היפות בתלמידות אחר השי-עור ל„שיחה ירידותית“ — איננה יכו-לה להיות רצינית.

מ.ר. — לא תהיה לך ברירה. תהיה נא-לץ ליסביר לאחת הקטנה שאחת מעוניין בכיכיה, אולם כשאטק, כמובן. רק ב-תנ"ך נשא יעקב את שתי האחיות.

כל הפונות לרורותי בכל פניה שהיא, חייב לצרף תן זה.

קולנוע

סרטים

מסכים רחבים

בשני בתיקולנוע בישראל הופגן בשבוע שעבר גודלם של המסכים הרחבים. יומיים לפני שהוצגו במוזיאון תל-אביב, סרטונים מתוצרת פוקס המאה העשרים הגישו כחיפה האחים וואנר סרט סינמסקופי שלם: שבעת ימי גבורה. בשתי התכניות גם יציגו כיכר כי ההמצאה החדשה יותר משהיא משמשת את אמנות הקולנוע, כובלת את ידי האמנים, שבחלקם נפל הכבוד להיות חלוציה. עוד יעבור זמן מה עד שיבוא מישהו, אמן בעל שיעור קומה, יראה איך מפיקים סרט רחב-מסך.

שבעת ימי גבורה הוא סרט מערב פרוץ המצטיין בדיוק באותן מעלות שבסרטים צרימסקי מאותו סוג, ובאותן מגרעות גם כן. לאחר ההפתעה הראשונה שבתמונות הנוף והקרב נעלמות המעלות, והמגרעות נכפלות ביחס ישר לגודלן של המסך.

עלילת הסרט אינה רעה ביותר: גורד פרשיס מצווה ללוות שיירה של מתנחלים בטרסוריה אידאית. אולם השיח אשר בסרט, היחסים בין חיילים לקצינים ובין קצין לרעה, מוגשים בצורה מטופשת כי יותר.

פסטיבלים

שירת חצי המאה הוא סרטזמר ארוך ואפיוני אפיוני בו מוגשים השירים המוצלחים ביותר (באסליה) של מחצית המאה האחרונה. המוסיקה חשובה מן העלילה. שאינה אלא סרע עורף. על כן קצת קשה לעקוב אחרי המרק הצבעוני (פראנא) קולור רועש מאד) מבלי להתיגע. סילבאנה פמפניני (ראה מאמר מרכזי) גם היא מעורבת בענין משם מה.

יומן החדשות

בלבולי אהבה

• התאונן מבקרו הקולנועי של לאקס פרט, עתה של תומכי מנדס-פראנס: "התפוקות הדרלאומיות גורמות לבלבולים גדולים בשטח האהבה הקולנועית. אין קיום לאהבה דרלאומית על סמך הכסף. חייב אדם להיות טפרי, כדי לזכות בנשיקה של דניאל דאריה, רק איטלקי זכאי לישון עם מישל מורגאן, בעוד שבכדי לפתות את דאני רובין מוכרח השחקן להיות גרמני."

• השבועון ווארייטי, התנכח של עולם הבידור, ערך מחקר בקשר לביקורת הקולנועית, הגיעה למסקנה שהעולם הזה הסיק מכבר: המבקרים קובעים את גורל הסרטים המיועדים לקהל מצומצם, אינם פוגעים בביקוש הרגיל לתפוקות ההוליוודיות המוצעות.

• בעוד ישראל זוכה לסינמאסקופ בשנים מעריה, נאלצת יפן הגדולה להמתין לאמצע השנה הבאה. רק אז יותקן הציד המתאים בשני אולמות באוסקה וטוקיו.

בקצרה

כה גדול. עלילה רגשנית על אהבה ראשונה ושניה. לפי ספרה של עדנה פרבר. סטרלינג הייד, גיין וואימן.

לוקרציה בורג'יה. סרט לא-כלי כח איום להאשמה האיומה ביותר בהיסטוריה. קצוץ בידי הצנזורה. מארסין קארול. ל. א. ה. ב. ו. ד. מ. י. קומדיה עממית איטלקית על אודות שוטר ושתי הנשים המושכות אותו. דה סיקה. לולוברי ג'ידה.

הים האכזרי. על ספינות והאנשים האמיצים השטים בהם. ג'ק הוקינס. בנות אבודות. מתימר ללחום בנזות, מגלה טפח מענין (לקהל מטוים) מי מנה.

העולם הזה
מאת **מרת**
לחם אהבה ודמיון
הים האכזרי

ספורט

כדורגל

מלחמה טוטאלית

בסוף השבוע שעבר נפל: בשטח הספורט הישראלי הכרעה מרחיקת-לכת, שהיתה עולה לשנות את אופי העיסוקים הספורטיביים בארץ מן הקצה אל הקצה: בשיטה מיוחדת של מרכז מכבי הוחלט להכריז מלחמה טוטאלית על מוסדות התאחדות הכדורגל הישראלית שנבחרו לפני שבועיים (העולם הזה 896).

השלב הראשון במלחמה הקודש היה, כמו בן, ממון: מרכז מכבי החליט להקים קרן מיוחדת למאבק נגד ההתאחדות, הצליח לאסוף עד כה סכום עגלגל של 5000 ל"ה, התכונן לפתוח בהתקפת-בוק בשתי חזיתות: להביא את הסיכסוך לפני בית-הדין המחוזי התל-אביבי, בטענה שאסיפת העסקים, בה נבחרה התאחדות הכדורגל החדשה, לא היתה חוקית.

לפנות בתלונה חריפה אל מוסדות ספורט בינלאומיים. אולם התאחדות הכדורגל לא החדשה לא נודעוה כלל למראה עניי המלחמה שהתעורר מסביבה. היא לא רק כינסה את ועדותיה בהתאם לתוכנית, החליטה לערוך את הגרלת משחקי-הליגה ב-22 לדצמבר, אלא גם פתחה בהתקפת-שלוש: וועדת בית-הדין העליון לכדורגל העניקה השבוע תנינה כללית לכל השחקנים והקבוצות אשר נעשו עד כה, בתוכם קבוצת מכבי פתח-תקוה שהוצאה מכל המשחקים למשך חצי שנה בעוון הסתננות לקפריסין (העולם הזה 889).

התנינה באה במאוחר, אנשי מכבי קיבלו את הסרת-העונש באדישות גמורה: הם כבר הכריזו מלחמה, היו מוכנים להאבק עד הסוף.

למי צלצלו הפעמונים?

בשבת שעברה, בשעות אחרי הצהריים, התרוקנה מחצית יפו מתושביה. אלפי בני אדם משולבים זרמו לעבר מגרש הכדורגל של הפועל בבאסה. הם נמשכו לשם כדי לחזות בהתמודדות קבוצות מכבי תל-אביב והפועל תל-אביב במסגרת המשחקים על גביע שפירא, שנערכו למרות הקרע בהתאחדות הכדורגל (העולם הזה 896). אולם עוד יותר משך אותם המשחק המוקדם, בו התמודדו ביתר תל-אביב ומכבי יפו.

לאחרונה התפרסמה קבוצת מכבי יפו כקבוצת הכדורגל בעלת קהילה-מערצית הגדולה ביותר בארץ. כל משחק ממשחקיה משך 4000 צופים ומעלה. קבוצת הכדורגל השונות רצו ליהנות מן ההכנסות הגדולות, הירבו להזמין את מכבי יפו למשחקים. משום כך שותפה הקבוצה גם במשחקים על גביע-שפירא.

הפעם התאכזבו המערצים מרות. לא הרעילה תומרות הרעשנים והפעמונים, שהופיעו עליהם על ידי הקהל. לא הועילו גם זעקות העידוד האדירות. אשר הן הגיעו עד לקול נוע נהה. היופאים שיחקו הפעם משחק כושל למדי, נוצחו על ידי ביתר תל-אביב בתוצאות 0:2.

הפתעה — כרגיל. המשחק השני והעיקרי — נתקבל בהתלהבות פושרת יותר מצד הקהל, אך היה מעניין פי עשר בשביל חובבי הכדורגל הרציניים. במשחק זה התמודדו שני היריבים הנצחיים: מכבי תל-אביב והפועל תל-אביב. ההימורים על תוצאות המשחק היו גדולים יותר מתמיד, היות והכל ידעו כי משחקיהן של שתי קבוצות אלו מסתיימים, בדרך כלל, בהפתעות.

התוצאות היו מפתיעות גם הפעם: לאחר משחק סוער גברה הפועל על מכבי בתוצאה 1:2, כבשה לעצמה את המקום הראשון בסיבוב הראשון של המשחקים על גביע שפירא. אחריה צועדות, לפי הסדר, קבוצות מכבי תל-אביב, ביתר תל-אביב ומכבי יפו. היתה זאת רק ההתחלה. השבוע חיכו חובבי-ספורט רבים בכליון-עיניים לשבת הבאה: הם היו בטוחים כי הסיבוב השני של המשחקים יהיה מרתק יותר.

במסלול

• הכדורגלנים האיטלקים זכו בשבוע שעבר לרווחים ראשונים מ-104 אלף דורגל לזרם שהשקיעו בקניית הכדורגלן האירופי וואי, הואן סקאפינו: בעת תחרות איטליה ארגונייה דבקו סקאפינו, שהינו אחד היחלוצים הטובים ביותר בעולם, את מערכת ההגנה הארגונייה — איפשר לאיטלקים לנצח בתוצאות של 2:0.

עטים
בלובוס
עם. דיו הפלא DW 2

השמה מתחילה

ביום בו הנך קונה מצלמה. השמחה הולכת וגדלה עם חלוף השנים ועם כל תמונה נוספת שהנך מצלם. החל את השמחה עוד היום עם המצלמה...

פוטו-בדנר
חיפה, רחוב החלוצים 20

מקורי
רח' דיננוף 151. תל-אביב

תכנון ובצוע מקורי

רהוט ומנורות בסגנון מודרני מקורי

רקורציה פנימית לדירות מקורי

זכור!

הכתבת החדשה שלי היא:

רחוב אלנבי 111

פאג

מקורם: דיון, רח' ברנר

בית מלאכה משוכלל לתקן עטים נובעים במקום. מתנות לבר-מצוה, יום-הולדת, מזכרת וכו'. מבחר גדול בעטים נובעים מכל הסוגים.

הוצאת מסדת בע"מ

יצא לאור

משה הלוי / דרכי עלי במות

תיאור שוטף ושובה-לב של התיאטרון העברי מימי ילדותו במוסקבה ועד הימים האחרונים, בצירוף 58 תמונות.

שלמה ברר / על כנפי נשרים

ספור-עלילה אדיר של מבצע "מרבד הקסמים" שזכה להצלחה ובקורת נלהבת בכל העתונות בארצות-הברית ובאנגליה — בצירוף 37 תמונות.

אגרות

החדש
תשי"ד 1954

מתנה נאה לחנוכה
...
הפרס הגדול
40.000 ל"י
להשיג בכל הבנקים

"חמד"

עבודות בצלאל

מתנות ותכשיטים ישראלים מקוריים

אלנבי 111 תל-אביב

גם אתה

תוכל לנאום

מכון בכתב לתורת הנאום

פרוספקט תמורת 150 פ"ר

ת. ד. 1205 ירושלים.

היה זה חודש רע מאד לאריסטוקרטים סוקראטס אוגוסט. בה בשעה שכוחו הנפני מול הצי המלחמתי הועיר של פרו באוקיינוס השקט (ראה בעולם) גדלו צרותיו גם בחוף ים סוף. לרוע מזלו למד כי בארץ ערבית, משחד המשחד אחרון.

לפני כמה חדשים לא היתה תורה זו ידועה לארץ. או היה נתון במצביש: זה עתה עמדה להסתיים בניית צי נהדר של אניות נפט של במספנות גרמניה, והנה נעלם הפרוספריטי בשטח זה, שוקי הנפט התדלדלו והלכו. היה צורך למצוא מיד שוק גדול ובטוח. "ארץ" שלח את מבטו לארצו של סעוד. אחרי המבט באה היר, והיד היתה מלאה מטבעות זהב.

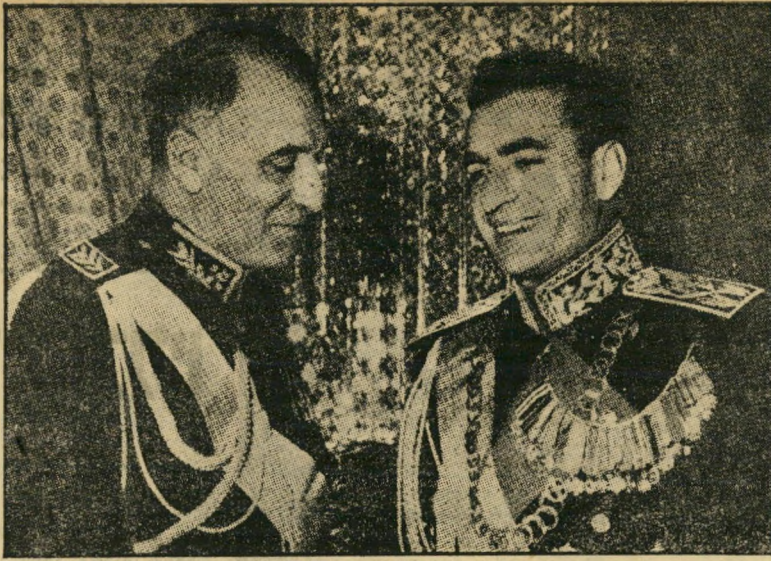
מבט ומיליון דולאר. לפתע נודע לעולם הנדסה כי אוגוסט חתם על חוזה לפיו הסכים להעביר אניות נפט של 500 אלף טון, כיניהן אניות הנפט הגדולה ביותר בעיר, למ, תחת דגל הירוק מקושקש של סעודיה, תמורת זכות בלעדית להעביר חלק ענקי של תפוקת הנפט הסעודית לקוחותיו. חלק זה יגיע בהדרגה למנופולין.

אוגוסט חתם נכון את מצב רוחם של השייכים הסעודיים, אשר מטר הזהב הפתאומי של חברות הנפט העביר אותם על דעתם. אחרי שהרחיחו מהפכת הנפט, מרוע לא יווחיו גם מהעברתו? שאלו את עצמם. אוגוסט נתן להם את התשובה — בצירוף 350 אלף דולר לעלי ריוא, שרהמסחר הסעודי, 280 אלף דולאר לשרהאוצר, וכמה תשלומים דומים. שעלו על מיליון דולאר. אולם אוגוסט לא חישב כה נכון את הגבת האויב: חברת הנפט האמריקאית, החברות הבריטיות ודומיהן, מעבירי נפט בריטיים בלבד עמדו להפסיד בגלל אוגוסט 20 מיליון ל"ש לשנה. היה זה יותר מדי: אומוני אידן הודיע בבית הנבחרים כי מוטב לממשלה הסעודית לחשוב פעמיים לפני שתגש לבצע את ההסכם.

הדיו נעלמה. יתכן שהאיום בלבד לא היה מווי את המלך סעוד. כי ההסכם פורסם כהכרזה מלכותית, והכרזה מלכותית קדור שה בסעודיה כמו הכרזה האפיפיורית בבנטיקה הקאטולית. היה דרוש משהו חזק יותר. חברות הנפט הבינו כי כשם שדרוש הילום כדי לחתוך הילום, כך דרוש יחני כדי לשבור את היחני. יחני כזה נמצא בדמותו של הסרסור ספירידון קאטאפוריס.

הודיע קאטאפוריס בהצהרה בשבועה, כי קונסוליה הבריטית בניצה: אוגוסט התחייב לשלם גם על מיליון דולאר, אולם את ההתחייבות חתם בדיו מיוחדת שנעלמה אחרי שעה כאילו לא היתה. להודעה זו צירף היחני השני תעודות שהוכיחו את כל עסקיהם הסעודיים.

זה הספיק גם למלך סעוד. הוא הודיע שיטנה את הסעיפים העיקריים של ההסכם.

השאה והגנרל זאהרי זקן, משעמם וקומניסט

בקיבוץ נחשולים, הסביר אחד החברים מדוע הגיע רק במקום ה-15 במירוץ התבור: "אחד החברים שלי נפל. העמסתי אותו על הגב המשכתי לרוץ. על כן לא הגעתי ראשון."

סוגסטיה

בגבעת רחל, פקדה ועדת החברים להוציא מחזירה חברים את הארונות הלכונים החדשים, שהוכנסו לשם לאחרונה. לאחר שטעו גורמים מאנשי המשק כי החדרים שלהם דומים עתה לחדרי חוללים, משפיעים לרעה על בריאותם.

והדרת אגרוף זקן

בתל-אביב, בתחנה המרכזית, ניסה אברהם גרני להכנס לאוטובוס בלי תור, טען כי הוא בן שמונים, נתקל בהתנגדות מצד העומדים בתור, התפלל עליהם, הפיל שניים מהם ארצה במהלומת אגרוף, נרגע רק לי אחר שאחזו בו שלושה שוטרים.

הגזע התחתון

בפאריס, צרפת, בחרה האגודה האנתרופולוגית בשחקן פיטר ואן אייק, המצטיין בשיער בלונדי ועיניים כחולות, כסמל מושלם של הגזע הגורדי, נוכחה במאות כי ואן-אייק הינו שחור שער, צובע את שערו במיחמצן.

HABEAS CORPUS

בבראזיל, אפריקה המשוונית הצרפתית, גילה אחד מבני שבט באקורו כי אשתו בוגדת בו עם דודנו, רצח את הדודן כדי קירות סכין, צלה אותו ואכל אותו.

טור קוראן

בירושלים, ניסר הנגר יוסף כהן קורת עץ ישנה, הופתע כאשר מצא בתוכה ספר קוראן קטן, כתוב ביד, מכורך בכריכת עור.

נשק אישי

באנטוורפן, בלגיה, הובא הטוראי הגרדי ורהיינן לפני בית-דין צבאי, נדון ל-13 חודשי מאסר, לאחר שגנב תותח מן המחנה הצבאי שלו, ניסה למכרו לסוחר-גרונות.

הדרכה מעשית

בואסקי, שוודיה, נקנסו 40 מנכבדי הי עיר על החניית מכוניותיהם במקום אסור, לאחר שיצאו מאולם-קולנוע, בו דנו על חמרת תקנות-התנועה.

כמובן וקרא-אכאן

בתל-אביב, התאמצה סוכנות-הפירסום שפט לפשר בין האיסור לעשן בבתי-הקולנוע לבין המורעות של חברות-הסיגריות המר פועל על הכר בהפסקות, מצאה לבסוף מיוגה מקורית: "אסור לעשן כאן אפילו סיגריות מטוסיאן!"

כשהיה עליו לבחור בין ערמקו, חברת הנפט האמריקאית, ואוגוסט, העדיף את האמריקאים. ואילו "ארץ" אוגוסט היה נתון במצביש: הוא קילקל סופית את יחסיו עם כל חברות הנפט בעולם, אשר ברצונם הטוב תלו גורלו של ציר-הנפט האדיר שלו.

אִירָאן גִּירוּשִׁין פּוֹלִיטִיִּים

איראן ראגניבארי לא היתה מאושרת לפני שלוש שנים, בהיותה בת 16, השיאה איראן אמה בעל כורחה לד"ר קוזמאזה בן ה-37, שישב בעיר טאבר, אשר בא"ר. ראו הצפוני-מערבית. הבעל היה אדם קשות, מסוגר בתוך עצמו, שקוע עד למעלה ראש בעבודתו הרפואית. איראן הצעירה תוססת השתוקקה להגרש ממנו בכל מי חיר.

להלכה היה ביכולתה להתגרש: ריוה שאח, מיסד שושלת-פהלווי, השלטת בא"ר, ראו חוקק עוד בשנת 1935 חוק שהתיר לכל אשה לדרוש גט מבעלה. אולם הוא לא הספיק להקים בת-דין מיוחדים לג"ר רושין, ובת-הדין הפוליטיים סירבו להתערב בכל סיכסוך שפרץ בין בעל לאשתו. תקן חתה של האשה הצעירה להשיג את חירותה בדרך חוקית היתה קלושה ביותר.

הזדמנות מתאימה. אולם את אשר לא עשה הצדק, עשתה הפוליטיקה. עוד לפני שנה, כאשר עברה המשפחה לטהראן, נודע לאיראן, שהתאשה משכילה למדי, כי בעלה חבר פעל במפלגת טודה הקרמוניסטית. היא החלה לעקוב אחרי פעילות הפוליטית, ניהלה יומן מפורט, חיכתה להזדמנות להיפטר מן הרופא-השנוא.

ההזדמנות באה לפני שבועות מספר: באחד הימים לא חזר הבעל הביתה, ובמ

הרה נודע לאיראן כי הוא נעצר באשמת השתתפות באסיפה של מפלגת טודה הכלי-חוקית, שנערכה במסווה של חגיגת כלות. היא לא היססה, מיהרה לארמונו של המושל הצבאי של טהראן, גנרל טיימור בחתיאר, האויב מספר 1 של הקומוניסטים האיראניים. המושל הקשיב בעניין רב לסיפוריה על פעילות בעלה, עיין ביומן ש"מסרה לו, נתן לה פרס רב-ערך על האנפורה מציה השופעת: איראן קיבלה רשות להגרש מבעלה העצור, בניגוד לרצונו, באמצעות באיכות.

איראן היתה מאושרת בחירותה. אולם גנרל בחתיאר היה מאושר ככל כפליים: הוא ראה בפרשה כולה אמצעי חדש להדברת הקומוניזם, העביר עוד באותו יום הוראה מפורשת לכל בתי המשפט האיראניים: "כל אשה שהוכיח כי בעלה חבר במפלגת טודה רשאית להתגרש ממנו, בניגוד לרצונו."

השבוע נשאה ההוראה פרי-בכורים: כמה עשרות נשים איראניות הודיעו לשלטונות על הפעילות הקומוניסטיות של בעליהן. הי בעלים נעצרו, הועמדו בפני ברירה לפרוש מכל פעילות פוליטית, או להישלח למחנות מעצר באי המפרץ הפרסי. טכסי הגירושין נערכו ללא נוכחותם.

אולם יחד עם זה נודע כי אנשי טודה ניסו להפעיל את ההוראה של בחתיאר לטובתם: התברר כי בכמה מקרים ביקרו נשים של חברי המפלגה את בעליהן העצורים ברחובות כי הן רוצות להתגרש מהם, הגיבו להם בשעת כל ביקור ממכמים שונים וצרכי-אובל.

לפי החוק המוסלמי הדתי רשאי הבעל לגרש את אשתו בכל עת, אך האשה אינה רשאית לדרוש גירושין.

השבץ 697

מאוזן: 1. אבי שכם; 5. חברת השיכון הלאומית; 10. ניגודו של ארו הלבוש; 12. משקה משכר; 14. מת, באנגלית ובגרמנית; 16. קבוצה של הפועל המזרחי; 18. לכיחן; 19. האיש שיקבע בשני לאוגוסט; 21. פרבר תל-אביב, של יוצאי בולגריה; 22. עליו קיצרו בתלמוד ימח שמו וזכרו; 23. חומר לכדים; 24. מדגסקר; 25. ח"י מפא"י; 27. קוץ; 30. ירק מתורמל; 31. "וכל ה... כרגע יאבדו"; 33. רסיס אש; 35. בה, אמר הרצל, ייסד את מדינת היהודים; 36. מוסיפים מכאוב כאשר מוסיפים אותו; 38. יישוב בערבה; 39. עדר; 40. שם פרטי, פולני; 41. ספר תנ"ך; 43. סימן מורס; 44. ציוני אנגלי ידוע-שם; 46. בירת ישראל; 48. לצורך זה, בלטינית ובמדיניות; 49. ל-אנשים שונים שונות.

מאוזן: 2. מספר הפסוקים במדבר ט"ו; 3. שר בערבית; 4. גובר על המיעוט; 6. אדון; 7. היסטוריון יהודי; 8. ב... מפעיל שחר; 9. עיסוק חביב; 11. אחיה של אנה פאוקר; 13. עשירית אחוז; 15. עליו מדובר

			8	7	6	5		4	3	2	1
13					12		11			10	9
	18					17			16		15
							21			20	19
		24						23			22
			28		27				26		25
	32					31				30	29
	37			36			35				34
					39						38
		43			42		41				40
			47				46		45		44
						49					48

פרסי ספרי "מסדה" לפותרי תשבץ 893

ירושלמית ייני, ירושלים, קרית משה, בית בורוובסקי; סרן שלומית לוי, צה"ל, ד. צ. 162; שושנה פלדמן, קבוצת ארז, דואר מגול אשקלון.

פרסי ארנקי צ. בר לפותרי תשבץ 893

ראובן בצלאל, תל-אביב, כפר סבא 15; מאיר הרשטיין, צה"ל, ד. צ. 2109.

כי אכזרי הוא הים

את קולותינו. גוף הסירה שקע במים לגמרי. רק החרטום והירכתיים בוצצו מעל פני המים. עלינו על החרטום, ישכנו עליו וחכרנו שמונרה תשוב לקחת אותנו.

בסירה — כעבור שעתיים: סוף סוף ראינו את ספינת-הגורר חוזרת. ראינו אותה: עזה הלך ושוב, במרחק של 200 מטר מאיתנו. רצינו לאותת לה, אבל הגפר רורים שלנו היו רטובים. במהרה נבלעו האורות האדומים והירוקים של מנורה באפילה. נותרו רק הכוכבים המצנצים ו-אורותיהם הרחוקים של החוף. לפי חישובינו נמצאנו במרחק מה מחוף זכרון-יעקב. ראינו את המגדלור של חיפה נדלק וכבה, נדלק וכבה, מדי 5 שניות. הקור היה גרוע מכל. הוא חדר והגיע אל כל אברינו. כדי להתחמם במקצת ירדנו מן החרטום לתוך המים אשר בסירה ונאחדנו בכל כוחנו במעקה-הברזל שלה. הגלים נראו עצומים באפילה. פסגותיהם בגובה של שני מטרים ומעלה. חכינו עד אשר עברו הגלים מעלינו. אטמנו את פירי תינו כדי לא לשחות את המים המלוחים.

יצחק אריאל

...סיפורנו בדיחות...

מדי פעם בפעם היתה הסירה מרחפת באוויר ומתנפצת אל גל חדש. דבר אחד היה ברור לנו. לא יכולנו לטבוע: גוף-הסירה היה עשוי עץ. היה עלינו רק להאחז בו בכל כוחותינו — ולזכות לאור-דבור קר.

15.12.54, שעה 0500, מטה אירגון החיפושים וההצלה של חיל-האוויר: הקצין מוצק-הגוף, הממונה על המטה עיין במברק שנתקבל זה עתה: מחר לקת-הדין של ששרי-החקלאות מודיעה כי סירה שנגררה מחיפה ליפו אבדה בדרך, אך אין כל מקום לדאגה: סירות הדייג יצאו לחפש אותה.

15.12.54, שעה 0930: מטה חיל-האוויר, השעה 0930: עדיין אין כל ידיעות. הקצין שלח מברק ל-

* חיל-האוויר הישראלי משתייך על ה-אירגון הבינלאומי לחיפושים והצלה. מטה האירגון נמצא במריפולי, בבסיס הטיסת ה-59 של חיל-האוויר האמריקאי.

"התאהבתי בים ברגע בו ראיתי אותו...". זה קרה לפני שנים רבות, כאשר עוב יצי חק אריאל, בן ה-11 את עיר-מולדתו, ציריך ועלה על אניה, שהפליגה לארץ-ישראל. "איתה עשה ידעתי שאני עתיד להיות ימאי". בשבוע שעבר כמעט ונסתיימה אהבה-הים באסון: אריאל וחברו, משה נדיר בילו 78 שעות על גופה השקוע למחצה של סירת-דייג (20 מ' x 6 מ'), שנגררה מחפה לים פו, נסחפה עליידי הרוח המזרחית אל הים הפתוח. לאחר שנותק ככלי-הגיריה בי אפילה.

עתה ישוב אריאל בירתו התל-אביבית הנוחה, מוקף ידידים, קרובים ועתונאים, שרשמו כל מלה אשר יצאה מפיו. אריאל התחס אל כל הפרשה כאל הלצה. אולם בהדרגה נצטירה מבעד לצחקו דמות של שני צעירים שנטלטלו בדד בים הפתוח והיכו להצלה — או למות.

משה ואריאל היו ידידים וחתיקים. הם התידדו עוד בימים בהם היו שניהם חברים במועדון הימי זבולון. הם הפליגו לא פעם בסירת-מפרש מתל-אביב לחיפה — ואף רחוק יותר. אחר נפרדו השניים למשך שנים רבות: אריאל הצטרף לאצ"ל, נעצר בש-1942 על ידי הבריטים והוגלה לקניה, מ-קז שם בילה את זמנו במשחק-סטים וב-צפייה לשחזור. "בקניה למדתי לחכות", נזכר אריאל בחיך קל, "ובשבוע שעבר הו לי לימודים אלה לתועלת".

בנייתם הצטרף משה לפלמ"ח, נדד מ-קיבוץ לקיבוץ. אחר חזר לביתו הקטן בש-כונת-מחלול התל-אביבית, החל לומד מכר נאות בבית-הספר מקס פיין. הוא לא סיים את לימודיו: המלחמה פרצה. משה הת-גייס לגדוד הפורצים כנהג. אולם הקריירה הצבאית שלו היתה קצרה לא פחות מן ה-הקריירה הטכנאית: בקרב עז שפרץ בי-קרבת קריית-ענבים. ניסה משה להציל את המקלע של מחלקתו, ספג כדור ברגלו. הוא צולע קלות עד היום.

רק לאחר שביתת-הגשק שבו השניים להיפגש בנמל, או בלבים: אריאל שוחרר מחיל-הים, החליט להפוך לדייג. משה אף הוא עסק בדייג, השתוקק לעבוד בצי ה-מסחרי כימאי.

ביום ב' שעבר שבו השניים ונפגשו בי ומל חיפה. משה לא הצליח לעלות על-אניה, ואריאל הציע לו עבודה: "אני זקוק לאדם שישב בסירה, אשר יגורר ליפו". אחר הסביר: "גוף-הסירה סדוק, והמים חודרים לתוכו. יש לנו משאבת-יד, ואני זקוק לאדם שיעזור לי". משה הסכים.

השירות המטאורולוגי, נמל-חיפה: במשך 4, או 5 שעות אחרי השעה 14.00 תושב רוח מזרחית, אשר תהפוך בי-הדרגה לרוח דרומית קלה ותשתנה לכסוף לרוח-סערה דרומית מערבית. "זה התאם לנו", נזכר אריאל, "מיהרגו לצאת לדרך".

בסירה: תחזית מזג-האוויר היתה מ-דוויקת: הים גלי למדי. השמש זוהרה, הוחל לפה מאוחר יותר עליידי הירח שהתנשא במרומי-השמיים. משאבת-היד פועלת בלי הרף: הסדקים בסירה גדולים והמים זור-מים לתוכה במהירות. השאיבה מעסיקה אר-תנו. מלפנינו מת-שא חרטומה המכוער של ספינת-הגורר, מנורה. משמאלנו מתמשך הגוף החזונוני של חפירי-ישראל. משעמם —

בסירה — כעבור 5 שעות: ה-משאבה מוסיפה לפעול. דומה כי הרוח ה-מזרחית לא תפסק לעולם. היא הולכת וגור-ברת. אכלנו ארוחת-ערב: לחם וירקות. לא לקחנו איתנו מזון רב: בבוקר ניכנס ל-מל-יפו ונאכל ארוחה טובה. החשכה מתעבה. קרוב לוודאי שבמנורה יש הגאי טירוף. אין הוא שומר על הקורס, אלא זע בוויגואגים. אם הוא לא יפסיק לעשות זאת, ינתק הכבל...

זעזוע חזק: הכבל ניתק. מנורה המשי-כה בדרכה. נשארו כרד. אריאל הוליק גפרור: אות מוסכס מראש שאנו רוצים לשוחח עם אנשי ספינת-הגורר. אין תשובה. מנורה נעה קדימה. טרטור המשאבה נפסק: היא נשברה. שכשוק המים בתוך הסירה הלך וגבר. מהלומות-הגלים הגדילו את-הסדקים בדפנותיה. צעקנו. לא שמענו

דמי חנוכה למר קובלין

סוחר הברזל היפואי מאיר קובלין (מימין) היה הנוסע הראשון בי-ישר "אגד" תל-אביב-חיפה ש-זיהה את עצמו בשבוע שעבר, כאחד מנוסעי ישר "אגד" שהר-פיעו במזהית. הוא זכה בפרס של עשרים וחמש לירות, כאילו היו אלה דמי חנוכה עבור נסיעה ב"אגד". קובלין, הנוסע לחיפה מדי שבוע לענייני עסק, נסע גם ביום ראשון שעבר כמנהגו ה-קבוע, בישר של "אגד". גם בנסיעותיו לערי הארץ האחרות משתמש קובלין ב"אגד". מנמק הוא: "יכול אני תמיד להשיג מקום באוטובוס של "אגד", בלי להיות קשור לשעת יציאה קבועה מראש". יתר-על-כן, מציין קר-בלין, האוטובוס מוביל אותו למטרת חפצו בנחיות ובמהירות.

יום שרישי, 14.12.54, בתל-אביב

יום המישי, 16.12.54, בחיפה

האלפים הנוסעים מדי יום ביומו בקו הישרי של "אגד" מתל-אביב לחיפה ומחיפה לתל-אביב יודעים את אשר הם עושים. קו ישרי זה של "אגד" הוא הקצר והמהיר ביותר לנחיות כל חיפאי הרוצה להגיע לתל-אביב, וכמו כן לכל תל-אביבי הרוצה להגיע לחיפה (ולכל הנוסעים האחרים הרוצים לנסוע מן העיר האחת לשניה). כל נוסע נכון משת-מוש בקו ישרי זה של "אגד", לכן קל יהיה לך נוסע "אגד" דוחות את עצמך בתמונות שומעיה. דראשון מנוסעי "אגד" שיבוא למערכת, "העולם הזה", תל-אביב, רחוב גליקסון 8, ויוחה את עצמו באחת התמונות, יוענק פרס 25 ל"י כמוזמן.

עובדי אגד והעולם הזה אינם יכולים להשתתף במזהית.

אדם יכול להתרגל לכל. הוא יכול להתרגל
קיום זמן רב בלי מזון, בלי מים, בלי
בקר צור, ברוח המצליחה. אולם אין
הוא יכול להתקיים ללא תפוצה.
השבוע עברו כל הסבלות האפשריות
על ימי צעירים בלב ים. החוקים מבי
אופק, בסירה ששקעה במעט להחיות
מתחת לפני המים, בין גלים שהתרוטמו
מעל לראשיהם וכיסו אותם בגושי מים
צוננים ואפלים, החזיקו השניים מעמם.

באמבולנס: משה נדיר (המטה מימין) אחוז בירי דודתו, יצחק אריאל רציני
... לא לשוא היה שמו משה. משו אותו מן המים.

מחלקת הדיג. מבקש אינפורמציה. התשר
בה: "אני משיבים בחיפזים. 12 סירות
דיג סודקות את הים, אך עד כה לא נמ
צאו עקבות הסירה האבודה."

הקצין לקח טופס חדש של מפת ניווט
של ים התיכון המזרחי. שרטט על המפה
כמה קווים, פקד על שני מטוסי דאקוטה
להמריא ולסרוק שטח של 10 מילים ימיים
מרובעים.

דירת משה נדיר, תל-אביב, שעה
11.00: השכנים שרויים בדממה מוזרה, נמי
נעים מלשוחח עם יוסף נדיר, אביו של משה.
העיתונים הודיעו כי שני דייגים אבדו בלב
ים. יוסף הרגיש כי אחד הדייגים האבודים
הוא בנו, אך לא רצה לספר זאת לאם, חנה.
גם האם הרגישה כי בנה נתון בסכנה, אך
לא רצתה להטריד את בעלה.

מטה המשטרה, תל-אביב, השעה
12.00: הקרובים של אריאל ונדיר מקיפים
את הקצין הממונה על החיפושים בשאלות.
האלחוטאי מקיים קשר מתמיד עם נביל
חיפה ויפו. אין כל חדש. החיפושים נמי
שכים.

נמל חיפה, השעה 14.30: הימאים
והסבלים מנסים להרגיע את קרובי משה
נדיר, אומרים כי בסירה האבודה נמצא
לא משה, אלא מושיקו הדיג, מברק. גוסף
ושלח למליפו. עתה לא נותר כל ספק:
האנשים הנמצאים בסירה האבודה הם משה
נדיר ויצחק אריאל. הקרובים חוזרים לבתרי
הם. האלחוטאי נשאר במצב הכן.

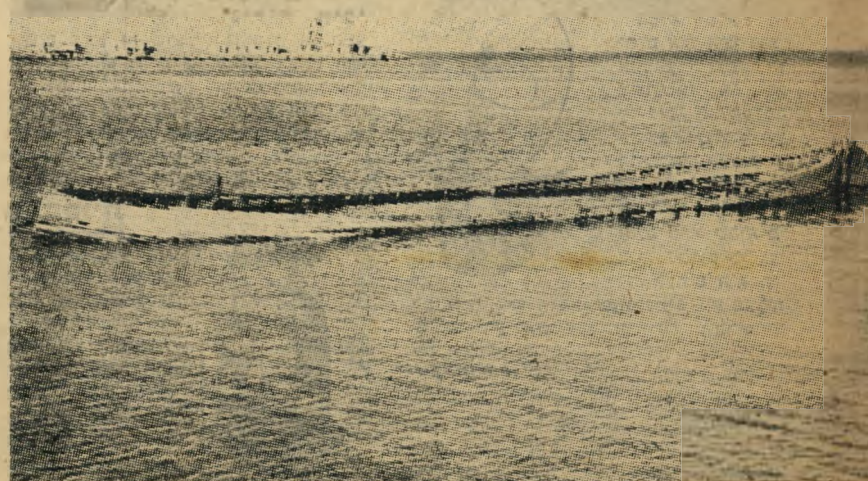
בסירה, האור-היום מזור הדבה
אך כבר התרגלו למצבנו פחות, אי יותר.
יצרנו אפילו שיטה משלנו כיצד להאחז
בסירה, מתי להכופף, מתי לקפוץ ומתי
לרופף את השרירים. הדבר הגדוע מכל
הוא הרוח הקרה. אילו רק הייתה לנו שממי
כה רטובה שתכסה את גופנו.

פתע קפץ משה ועלה על חרטום הסירה.
במרחק של מייל מאיתנו נראתה אניה ישר
אלית. ניפנפנו בידנו וצעקנו. כל תשיבה
לא באה. האניה עברה על פנינו ונעלמה
במרחק. התקווה שמילאה את לבנו למשך
דקות ספורות נעלמה, ובמקומה נותרו
דק ריקנות, עייפות, רוח וגלים גדולים.

מטה חיל האוויר, השעה 19.00:
ניתנה פקודה להמשיך בחיפושים. הים
התיכון המזרחי חולק למרובעים, שנתמשכו
עד לקצה המערבי של האי קפריסין. תודע
שובה למברק, ששודר לקפריסין, תודע
מיקוד חיל-האוויר הבריטי כי חמישה מטוסי
סילון בריטיים המריאו, כדי להשתתף בחי
פושם. שני המטות נמצאו בקשר מתמיד.
גם המטוסים המתפשים כיוונו את מכשירי
האלחוט שלהם לאותו הגל, החליפו אינפור

מציה ללא הרף. שדה-העופה בלון, אשר
דרכו נוהל הקשר בין שני המטות האוויר
ריים נתן למברקי המפגשים זכות בכורה.
מבית ישראל, 30 מידיו מן החוף
השעה 21.00: מברק: יריתי חמש רק
טות ירוקות, כדי להאיר את השטח. הגובה
800 מטרים. אין זכר לסירה. הים היה
לגברי.

בסירה, השעה 21.00: אישם מעלי
נו נקבע טרבור של מים. פתע הואר כל
השטח באור ירוק-החור. הים והשמיים הוו
רקו לגברי המטוס ויהף בקרבנו ונראה
בבירור. נפנפו בידנו ביאיש. צעקנו בקלי
קולות. אילו היה לנו גפרור יבש אהה.

נמל הסירה-דל-אשם בחיפה

... היינו משיבים לחפץ...

מטה חיל האוויר, 17.12.54, השעה
0600: "לא נפסק את החיפושים!" הכי
ריו אותו הקצין, "יש לנו כמה וכמה דוג
באות קלאסיות: הרי קפטיין אדי ריקנברק
נמצא שט בסירת-גומי בלבנים, לאחר
27 ימי-חיפושים."

מטוס ישראל, השעה 0715: מבי
רק: "הסירה נמצאה. שני האנשים חיים.
הם מופנפים אלנו ורומזים שהם רוצים
לאכול. אני נשאר במקום. הקואורדינטות
הן 3238 צפון, 3418 מזרח (במרחק 45
כילוי ימים מן החוף). אני נשאר במקום.
שילחו בחלוף. עלי לשוב לקחת דלק."

בסירה: הם הבחינו בנו. הם תגים מ
עלינו. במהרה הופיע מטוס שני והטיל
נישה. חשבנו שזה היה אוכל. זה לא היה
אוכל. החפץ נחבט במים ונפתח. היתה זו
כירי-גומי קטנה. קרוב לחדאי שהטווס
התמחה בהפעלות: הוא הטיל את הסר
רה במרחק של מטרים ספורים מאיתנו.
משה קפץ לחוף הים וגרר את הסירה הקטנה
אחריה. אריאל נדרם. המטוס ריחף מעלנו
עד אשר הגיעה סירת-טורפדו. ניצלנו.

מטה חיל-האוויר: רק כאשר קיבל
הקצין אישור כי הסירה שנמצאה היתה הר
סרה המבוקשת, נתן את הפקודה האחר
רונה: "הפסיקו את החיפושים. הסירה וה
אישם נמצאו." מיד נשלח מברק דומה,
בצירוף הבעת הודה, גם למטה חיל-האוויר
הבריטי.

דירת משה נדיר, יום שבת: ה
דירה מלאה-אדם. חנה ויוסף חלשים, אך
מאשרים. הם מכבדים את האורחים בין
ועוגות: "אין פלא ששמו משה — הרי
הצליחו למשוך אותו מן המים." רותי הק
טנה (חשע ויחצי) אינה מרפה מאחיה המ
חיף. אבל למשה יש תוכניות משלו. הוא
מכונן לצאת עוד השבוע לעלות: "יש לו
מיכרים טובים לעלות על אניה.
אריאל אף הוא מתכוון לצאת לחיפה. לי
אחר הכל יהיה עליו להביא את הסירה הס
דוקה. מוכתה-גלים למליפו: היא נקנתה
ב-15 אלף לירות."

היונו יכולים להודיע שאנו חיים. אחר התי
עבתה האפילה יותר בקודם, והמטוס נעלב.
טיב גלים. אנו מחכים לשחר.
דירת משה, תל-אביב: האורות
כבויים. אך איש אינו ישן. יוסף, חנה,
אחותו הקטנה של משה, רותי והאחות הג
דולה, יהודית — כולם ערים בילם מחכי
לעלות השחר.

שדה-העופה צבאי, 16.12.54, ה
שעה 0600: המטוסים מברואים בזה אחר
זה לחיפושים. גוספים אחרי שני הדייגים
האבודים. עתה כבר מברואה טיסת של
הם: מבצר מעופף, חמישה מטוסי דאקוטה,
מטוס איסונים מטיפוס אנטון, פיפר ומ
סוס קל של המשטרה. השעה מטוסים בסך
הכל, על פני הגלים דוהרות שתי סירות
משמר של המשטרה, שלוש סירות טורפדו
של חיל-הים, פרוצאבה אחת, לכל כלי
סיס הוקצב אינדר-חיפושים מיוחד. הבריטים
מוסיפים להפעיל את חמשת הטילונים. שי
לוש סירות בומבר מהירות שלהם עומדות
במצב-הכן.

בתחילה לא קיבל משה חיל-האוויר אינ
פורציה מפורטת על הסירה עצמה: הוא
חשב שהסירה רק אנה ניתנת לניהוג, לא
תאר לעצמו שהוא טקעה במים. על כן
התרכזו החיפושים בשני היכים הראשונים
בהם המרחק ביותר, אליו היתה הרוח
המזרחית העזה מסוגלת לסחוף את הסר
רה: 150 קילומטר מן החוף. מאותו קו
דחלו המפגשים לנוע מזרחה, לעבר החוף.

עקבות הסירה עדיין לא נמצאו.
בסירה, צהריים: הרוח שכבה, אך
הגלים היו עדיין גבוהים. הקור חדר עד
לעצמות. פתע הבחין משה כי רגלו הימנית
הלבנה ואיבדה את רגישותה. היא בעט
בדופן הסירה, אך לא הרגיש דבר. הוא הת
חיל לעפוף את הרגל הקפואה בכל כוחו —
ולבסוף שב הים לנרוב בעוצקים.

הרעב והצמא התחילו להשתלט על שני
הצעירים. הלילה השלישי ירד. הכוחות ר
התקתה הלכו וכלו. החסד כי החיפושים לא
ימשכו העמיק לחזור בלב אפילו יותר
מן היום הצוננת.

איזה מין אתה?

(וגם את)

הכמי המשנה קבעו כי אופי האדם ניכר בכיסו, בכוסו ובקסנו. כיום, בדורם של הנרי פורר והנרי גי אפשר להוסיף כי אופי האדם ניכר גם בצורת נחיתת הכנפיות...

ניתוח אופי: האשה המסתייגת לסוג נהנית זמן רב. אשה חסנית מסייגת את התנהגותה אינה משקפת את אופייה של כל ח' מין הנשי. גם גברים רבים משתייכים אל סוג זה של נהנים. מעשיהם של אנשים אלה מעידים על חוסר בטחון עצמי ופוסט יציבות לחשוב במחירות. חסנתה קולח ביוגר על לה לחבא אותם ליד חיסוריה. האנשים ה' טובים אותם חייבים להרגיש ולנסוך כהט בחסון ככל האפשר.

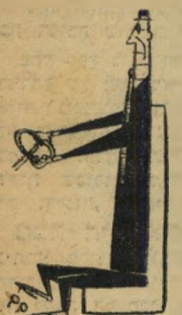
היעץ

נהג זה במהותו כשדוגמיו המכארי נים עד כדי כך ש' הוא שופע עצות ל' כל הנהגים הנקודים בדרכו. לדבריו, הוא מסוגל לתקן את ה' מניע בעיניים עצור מיה, אולם לאמיתו של דבר ידעונו ה' סכניות מוגבלות ב' יותר. האדם השומע

לעצמו עתה להותקל בצרות צורורות. **ניתוח אופי:** הליקוי הגדול ביותר של בניאדם מסוג זה הוא השטחיות. אין הוא יכול להתרכז בנושא אחד ולהשתלם בו כ' הלכה. הוא לומד הכל — ואינו יודע דבר אין הוא מנסה לרמות את זולתו. הוא נותן את עצותיו בכנות גמורה. הדרך הטובה ה' יותר להיפטר מן היועץ היא להאזין לעצור חיו ולפנות. לאחר מכן אל חמוסך הקרוב ביותר.

הוחלן

סוג נהגים זה ע' שי לעורר תאורה ר' צח בלב כל הנהגים האחרים. הוא נע ב' אמצע הכביש, במהי' רות של חילוקין, ב' בלי לשים לב לאס' רות המכוניות ה' נוסעות אחריו. לע' תים קרובות היא ג' רם לתאונות. **ניתוח אופי:**

לעתים קרובות תוכלו לנלות כי הנהג ה' זולן ח' את חיוי בהתאם לעקרונות קשוחים ונסה לכפות עקרונות אלה על כל הסובבים אותו. הן במשפחה והן בעבודה. הוא נוסה לפסיכיות, והאופק השכלי שלו צר ביותר. הוא מרבה להעמיד דרישות שונות בפני ג' ניה. אשתו, או שותפיו לעסק. הוא סטנוני. אם כי בדברים המתאימים להשקפותיו הוא עשוי להיות נדיב על המידה. בדרך כלל הוא שונא כנות וסנטימנטליות.

המאהב

השלא ופלא! ה' ידיים שלו אינן נמצ' אות על התנה. הן משטטות אי שם על גופה של העלמה הישבת לצידו. אין הוא רוצה לעסוק ב' עגבים של ממש. הוא רק רוצה להראות ל' עולם כולו שהוא מ' סיגל להרום כל נע' רה. לעתים הוא ה' רם אותה באמת ובתמים, ולעתים הוא מצליח להרים רק את עצמותיו של עתבראורח מסכן.

ניתוח אופי: הגברים המנסים להראות כמאהבים הגדולים ביותר בעולם הינם בדרך כלל אנוכיים עד מאד. הם מתרכזים אך ורק בעצמם. בהופעתם ובקסמם. ואין הם מסוגלים כלל לאחוב אשה אחתה עמוקה בדרך כלל אין לסמוך עליהם — הן באהבה והן כפסקים

ניתוח אופי: הרגלי נהיגה אלה הם סימן מובהק לחוסר ירכרות. הנהג הנמהר מלא שאפתנות ידעים לפרוע כל עול ולהפך כל חוק. חבלי טיס לב לתוצאות. הוא לרשע כפרד נראה כאסיר לב. אולם הוא מסוגל לאבד את עשתונותו בשעת סכנה של משע. אנשים מסוג זה אינם מתייחסים בחברת ובסביבה.

הפכפכו

רצוי שהניסוע ל' צדו של נהג זה יא' טים את אונותיו בצ' מרגשן. כי הנהג מ' דבר בקצב של מכור נתירה, מבלי לשים לב להתרחש על ה' כביש. במקרה של התנגשות הוא מא' שים תמיד את הצד השני.

ניתוח אופי: אנשים מסוג זה לוקים בעצבנות. אין הם מסוגלים לנות ולהרגע. רק הפיפוס מפני את עצבנותם ודריכותם ב' מיתותיה. ביחסיהם היומיומיים הם נרגזים וחסרי סבלנות אין הם מוכנים לקבל את הצעות זולתם ורעיונותיהם באים להם תמיד כסובים ביותר. התרפת מצב נפשי זה עלולה להביא לבית הסוהר — או לסוסד לחולי נפש.

השיכור

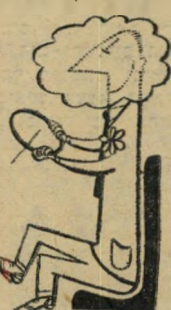
הנהג השיכור הוא אויבבציבור מספר אחד. בנועו על ה' כביש הוא מסוכן יור מר מכונסית מסת' נים מזוינים במכו' נותירה. אין כל אפשרות להשתלט עליו — ואין לעת מראש מה הוא יע'.

ניתוח אופי:

בניאדם הנהגים במכוניותיהם כשהם שותיים חסרים כל רגש של אחריות חברתית. חסרון זה ניכר בכל שמחיתיהם. הם חלושי אופי. חסרי כבוד עצמי. סובלים מרגשנות תות מתמיד. בניאדם האוהבים את הטיפה חמרה מסוכנים אפילו בלילות ספוכים. אין להם סבלנות והגיון בריא. ההנהג מפניהם אפשרית רק בעזרת קנסות ועונשי מאסר.

העשופך

ראשי של נהג זה מרחף תמיד כעננים. אין הוא מתרכז ב' נהיגה. הוא חילם על צילמות רחוקים ו' תוך כדי כך הוא נע מבלי לצרף להור' את הרסוררם. אי שוטרי התנועה, ו' מנתגס במכוניות ה' נוסעות לפניו.

ניתוח אופי: אנשים מסוג זה שואפים להימלט מן הסצ' אות. יש להם דמיון שופע, אך רמתם השכי' לית נמוכה למדי. אין הם עשויים להצליח במקצועות מעשיים. אבל אם יש להם כשרו' נות אמנותיים. הם עלולים לעלות מעלה מע' לה. אנשים אלה הנם בדרך כלל בעלים וא' בות לסופת, וכל ידיהם מחבבים אותם.

ההססנית

לכל אדם יש זכות להסס מדי פעם ב' עס. אולם אשה זו מהססת עשרים ו' אובד שעות ליממה. האותיות, אשר היא נותנת להגים אחרים אינם ברורים — ר' אין איש יכול לנחש לאן היא עומדת לס' זות.

כס ואין להם ידיים חזיקות. הם מעטים לכ' כוס את הסנהגות בכל הדסנות. אולם אינם מסוגלים להרריך את זילתם להצלחה.

הרוסו

ברוש זה רשק ללא הרף בשבתו ליד ה' הגה. לחץ הרום שלי מתחיל לעלות ברנע כי הוא לחץ על הרשתהבנוק. הוא כעס על עצילו כר' ל. הכעס הולך ומצ' סבר בקרבו — וכל התנגשות קלה עם נהג אחר עלולה לר' רום להתמוצות.

ניתוח אופי: אנשים רבים לוקים ב' תסביך שגא דומה אם כי בצורה קלה יותר. שנאתם של אנשים אלה לעולם כולו נובעת מהרגשת קיפוח מתמדת. הם סבורים שבני אדם אחרים פגעו בהם וגזלו מהם את זכו' יותיהם. התרופה היחידה לנשיות מסוכנות אלו יכולה להיות ההתערות בחברה.

הקמצן

נהג זה מוכן לסכן את חיו בגלל עשר פריטית. הקצנות שלי הורסת את כ' כונית. הבלכים שלו מקולקלים תמיד. ה' מניע שלו צמא יומם ויללה לשמן ולבנ' זין. לעתים קרובות אפשר למצוא נהג זה עומד באמצע ה' כביש ומנסה לשנו' רר דלק מעוברי אורח.

ניתוח אופי: החסנות היא תכונה סר' בה. אולם כאשר היא הופכת לקסצנות. היא עלולה לסכן חייאדם. הקצנות סובלים ב' דרך כלל מהרגשה של חוסר יעילות. הם נטים להתקמקם בכל יחסיהם העסקיים והחב' רתיים. הם סגורים ומצטיינים בשמירת סוד.

ההורסנית

היכול נהג להתרכו כשני דברים בעת ו' כעונה אחת? מר' בית הנהגים אינם ז' סוגלים לעשות זאת. אבל בברת צעירה זו אינה נותנת להם ברירה. היא נצמדת אליהם כורכת אותם בורועיתיה התמורות. מסתירה את הכביש וגורמת לתאונות.

ניתוח אופי: התנהגות זו של נערות רבות נובעת מן השאיפה לנסות את כח הקסט שלהן על הגבר השאיפה לנסות את כח מתבגרת הנשרה ורוכשת כסחון עצמי. כאשר חדלה לנסות ולהקסים את הנהגים. אולם חובר מופיע שוב אצל נשים בנות ארבעים ומעלה: בגיל זה הן רוצות להיחכח כי הן עדיין מושכות. סחריות והורסניות.

הסילון

נהג זה סובל מ' תסביךמהירות. הוא מוכן לדרוס את כל המעכבים אותו ב' רחוב הומה מאד. אין הוא רוצה לבז' בו אפילו שגירה אחת בנסיעה. אף כי הוא מוכן לבזוז שעות ארוכות בבתיקפה. הוא נע לאורך ה' רחוב כמטוס סילון. עוקף מכוניות. עובר הצלכותיות על שני גלגלים. הוא בז לסכנה ומלא בחסון עצמי. ה' הנהג המסוכן ביותר.

הצעקנית

זיכרה כי מספר ידדה המתהלכים כחציבת גדול מבסי' מר השמרת הנמצ' אים כארסיון המצ' רד לרשים התרש' כים. היא מברכת את כולם בצעקות קור' צות אוננים ומרמה מן הנהג כדי לנסוף אליהם בשתי ידה. היא מרבה לסכן את

חיי הולכי הרגל והנהגים הבלתי נזהרים. **ניתוח אופי:** נהגת זו שייכת לסוג ה' נשים שאובכות לנהל ולתכנן את חיי הנות' חייסיות לשלוט על רגשותיהן. ההשקפות ש' להן קשוחות ואינן משאירות כל מקום לחי' כוחים. הליקוי העיקרי שלהן הוא חוסר דיסיון. הן חביבות וסוכנות לעזר לכל אדם.

התועה

תוכלו למצוא נה' גים אלה לעשרות ב' דרכיהארץ. הם מס' חובבים סביב סבים כחגולים. המנסים לתפוס את נחש' מ' פיתחיהם. ההנהג' רורים ושלטי הכיוון נראים בעיניהם כפא' מירוסים מכוסים ב' כתבתרסומים. מ' שוט אין הם מסוג' לים למצוא את הדרך הטיבה והקצרה ביותר אל מטרם.

ניתוח אופי: האדם המסתייך על סוגי' נהגים זה הינו בדרך כלל, ברנש חולטני ו' מסוקר. דמיונו המפותח אינו מאפשר לו להתרכז בבעיות מעשיות. הוא תמים עו' לוועה ומהווה קרבן נות לנוכלים. לעתים קרובות הוא סובל משטברים כספיים ורג' שיים. רצוי שאדם כזה ינסה להשתלט על עצמו ולשנות את אופיו במידת ה'.

המדריכה

נהגת זו מסיעה את המכונית מבלי לאזנן בהנהג. היא יור' שכת במרש הקדמי, או האחורי, של ה' מכונית ונותנת ל' בעלה, או לבן רוצה היראות ברורות. ל' עולם אין היא כרוצה ממעשי של הנהג. היא סבורה תמיד כי הוא ינהג מהר או ל' אט מדי, או מפנה את המכונית שלא כהלכה.

ניתוח אופי: הנשים המוחזקות בנשייה זו הינן יעילות ביותר, אולם אין הן מסוגלות למבצעים עצמאיים. התנהגותן מעידה על חול' שת אופי. אין הן מסוגלות לרכוש את איכונו של הוולת. הן יכולות להצליח רק לאחר ש' יחדלו להיות חסרות סובלנות.

הנבחן

נהג זה סילט גי' דופים אדירים ויועק בקוליקולות למראה כל משנה של נהגים אחרים. הוא מתרחה עד כדי כך שהוא חרל לשים לב למת' חש על הכביש. ה' תוצאה: תאונות. **ניתוח אופי:** סוג זה של בניאדם עצמי' בעל שניאדם אנוכיות. ודעות קדומות. הם סחרחרידיב' מושככים. איש אינו יכול להיות לציור, וכמ'